

Bulletin d'Ouessant
Kwartalblad van de
Fokkersvereniging
Ouessant Schapen.
Jaargang 13 * nummer 2 *
juni 2012.

Bestuur F.O.S.
Voorzitter a.i: B. Elzerman
Secretaris: A. Vrolijk
038 - 4441550 of
aja.vrolijk@planet.nl
Penningmeester:
B. Elzerman 0578 - 661150
of belzerman@hetnet.nl
Rekeningnummer F.O.S.:
3274.08.545

Ledenadministratie
H.W. Haverslag,
Fortmonderweg 6, 8121 SK
Olst, 0570 - 563286, fax
0570 - 564848 (ma, di en
woe 9.00 - 12.00 uur,
ma- en woe-avond van
19.00 - 21.00 uur)
en e-mail:
klein.akker@planet.nl

Redactie
Redactieadres, advertenties
en petietjes:
R. Koch, Grietstraat 12,
6984 AD Doesburg,
0313 - 476345.
emailadres:
schapen@kochconsult.nl

P. Meijer 0316 - 227605 of
meijer733@zonnet.nl

Website F.O.S.:
www.ouessant.nl

Webmaster: H. ten Veen
htenveen@xs4all.nl

Grafische vormgeving
W. Peters, Peters Design.

Foto's omslag
H. Hopman.

Oplage : 550

Copy voor
septembernummer
inleveren voor 1 augustus.

inhoud

25 jaar Ouessantenfokkerij in Nederland	4
Berichten uit Frankrijk	7
Verslag van de keurmeestersdag in Ankeveen	14
Op bezoek bij een aantal kleine fokkers in Zuid Limburg en Zeeland	18

Verder in dit nummer:	
Van de redactie	2
Foto van het kwartaal	3
Winst- en verliesrekening en balans 2011	9
De droom van een Ouessant Boerenvee	13
Bureau Haverslag	17
Verslag van de alg. ledenverg. op 12 mei in Oploo	25
Nieuwe leden	31
Vertrokken leden	31
Agenda	32
Van de bestuurstafel	34
Laatste schapenberichten	37

Van de redactie

Schape worden al duizenden jaren als huisdier gehouden. Voor de wol, voor de huiden, het vlees, de melk en hun mest kon op de akker worden gebruikt.

Van onze Ouessant werd alleen de wol gewaardeerd, de rest stelde immers niet zoveel voor. Nu de wol ook al niet veel meer oplevert, blijft alleen over dat ze erg leuk zijn. En dat ze veel gras vreten – de twee belangrijkste redenen waarom mensen Ouessanten gaan houden. Eerlijk gezegd is grasmaaien, hoe saai en vervelend ook, minder werk en goedkoper. Maar er gaat toch niets boven zo'n stel bolletjes wol die zich dag na dag over de grasvlakte bewegen, je vrolijk mekkerend begroeten en je dankbaar aan de broekspijp knabbelen als ze een paar brokjes hebben gekregen.

Dit jaar is het de eerste keer in 25 jaar dat ik geen lammetjes heb (zoals bij velen werd de wei wel erg vol) en wat me dit jaar nog meer dan anders opvalt, is dat het karakter van elke individuele ooi enorm verschilt. Normaal gesproken waren ze nu volop met hun jongen in de weer: laten drinken, opletten dat ze niet wegdwalen, terugroepen en waarschuwen voor vreemdelingen en ander gevaar. Nu dat allemaal niet hoeft zijn ze veel meer op mensen gericht: de één moet echt even tegen me opspringen, de ander wil een aai over de bol, nummer drie moet

altijd nog een keertje extra in mijn bakje kijken of er nog een brokje inzit en de volgende wil ten afscheid haar neus tegen de mijne drukken. Allemaal hebben ze zo hun eigenaardigheden. En heerlijk is het zo tussen de schape wat voor je uit zitten dromen, links en rechts wat over kopjes aaiend en de drukte van de dag aan je voorbij laten gaan.

In de Gelderlander las ik een column met een soortgelijke strekking:

“Wie mijmert niet over een onbezorgd bestaan in de natuur, als hij een grazende kudde met een slenterende herder voorbij fietst? Hoe heerlijk zou ons leven zijn, als we die herder waren? Door de Onzalige Bossen zouden we trekken, langs kasteel Rosendael, over de Lange Juffer. De schaapherder schenkt ons net als de kunstenaar een onbetaalbare illusie.

Natuurlijk weten we dat in werkelijkheid het leven van de schaapherder volstrekt onromantisch is. Het rondtrekken met een schaapskudde is hemeltergend saai, het regent in Nederland op de meest onmogelijke tijdstippen en die verrekte schape maken je bijkans gek met hun akelige gemekker.

De werkelijkheid doet er niet toe. Het idee van de romantiek is voldoende.”

Reinie Koch

Foto van het kwartaal

Het voorjaar is onlosmakelijk verbonden met lammetjes in de wei. En vooral wanneer de temperaturen oplopen en we zelf ook meer in de wei en daarbuiten kunnen vertoeven, neemt het genieten toe. Schapen zijn leuk, maar er gaat niets boven schapen met lammetjes en de interactie tussen moeder en lam en de lammetjes onderling.

Bij Willy Gooren in Oploo wordt de jeugd meteen goed opgevoed: " 's Morgen bij het wakker worden ons moe eerst even netjes begroeten - dan pas mag er gedarteld worden!"

Hoezo heeft de jeugd geen respect meer voor de ouderen? Er is nog hoop voor het Brabantse Land.

Stuur Uw leukste foto's op naar de redactie en bij plaatsing in deze rubriek verdient U het enige echte Ouessanten t-shirt.

Ja, bij buurman Gooren misschien, maar bij René Brienen beklimt het lam zijn moeder om een tukje op haar rug te gaan doen. Ze kijken er beiden heel tevreden bij, dus zullen we het opvoeden maar laten voor wat het waard is.

Deze beide dames bij Dortohee Becu (Maurik) in de wei kijken verbaasd toe en vragen zich af waar we het nu weer over hebben. Heerlijk nieuwsgierige kletstantes, zo te zien.

25 jaar Ouessantenfokkerij in Nederland.

De vorige keer hebben we enkele pioniers gevolgd tijdens hun eerste schreden op het pad van de Ouessantenfokkerij: Haccou en van Tongeren, vader en zoon Hopman en Slaghuis. We eindigden in 1987 bij de oprichting van de F.O.S als onderdeel van de F.B.S. (Federatie van Buitenlandse Stamboekverenigingen)

Groeiend ledenaantal

Als U vorige keer het aantal vermelde leden nageteld heeft, kwam U tot de ontdekking dat er niet, zoals abusievelijk vermeld, 31 leden waren bij de oprichting, maar er slechts 18 leden genoteerd stonden. Halverwege 1988 hadden we pas de bewuste 31 leden op de lijst staan.

En daarna ging het snel: van 43 leden in 1989 naar ruim 100 in 1990. Meer publiciteit in de kranten, in "Het Schaaap" en in nieuw opgezette tijdschriften als "Landleven" en "Buitenleven" gaf ons de wind in de zeilen. Maar vooral het toenemende aantal niet-agrariërs dat op het platteland ging wonen met een beperkte hoeveelheid grond, beperkt verstand van dieren en een beperkte hoeveelheid beschikbare tijd maakte dat het als sober gepromote Ouessantschaap een gewild hobbydier werd. De dieren waren niet aan te slepen – meer vraag dan aanbod en dus hoge prijzen.

En dus alsmear meer leden: van 123 in 1992 naar 163 het jaar daarop. Twee jaar later staan er 220 leden op de teller en als we vijf jaar later het jaar 2000 betreden en Het Bulletin het levenslicht ziet, begroeten we het 500ste lid. Niet alleen Nederlanders, maar eerst ook Belgen en later enkele Duitsers (in totaal zo'n 30) sluiten zich aan bij onze vereniging, vooral door het ontbreken van een vereniging in het eigen land. Het hoogste aantal leden bereikten we eind 2001 toen het rond de 600 schommelde –

daarna zette de daling in. De Mond-en-Klauw-Zeer crisis, de selectie van dieren i.v.m. de Scrapie-dreiging, de Blauwtongziekte, het invoeren van twee oornummers en nog later de elektronische nummering met alle bijkomende kosten en bureaucratie veroorzaakte een terugloop in het ledenaantal. Of men daadwerkelijk opgehouden is met het houden van de dieren of alleen het lidmaatschap opgezegd heeft is niet na te gaan.

De meeste Belgen en Duitsers ruilden onze vereniging in voor hun eigen inmiddels opgerichte club, maar ook omdat dieren over de grens vervoeren voor een bespreekdag niet meer eenvoudig kan onder de huidige regelgeving. Een enkeling bleef ons trouw, naast een Oostenrijker en een Tsjech.

Momenteel hebben we ongeveer 400 leden: jaarlijks vertrekken er enkele leden en komt er een klein aantal nieuwe leden bij, die weer enthousiast beginnen met het houden van Ouessanten.

Bestuursperikelen

Het eerste voorlopige bestuur werd gevormd door de oprichters Frans Haccou (voorzitter), Han Hopman (penningmeester), Gea van Putten (secretaris) en Henk Slaghuis (foktechnisch). Tijdens één van de volgende bespreekdagen wordt het bestuur definitief gekozen en aangevuld met Jan Brandts. Tevens wordt Henk Slaghuis benoemd als keurmeester en komen er twee aspirant keurmeesters.

Gaandeweg wordt duidelijk dat het besturen van een groeiende vereniging en het inhoudelijk bezig zijn met de foktechnische zaken twee verschillende grootheden zijn. Het bestuur wordt uitgebreid, zodat een splitsing in taken mogelijk wordt.

De Foktechnische commissie wordt ge-

vormd door Henk Slaghuis, Aalt ten Hoeve, Han Hopman en Frans Haccou: zij gaan zich richten op de identiteitskaarten en de rasstandaard (inmiddels uit het Frans vertaald door Hopman sr.), op de inhoudelijke ontwikkeling van de bespreekdagen, enz. Het bestuur bestaat nu uit Paul Koch (voorzitter), Frank Straatman (penningmeester), Bernhard de Wit (secretaris), Ad Oost en Jan Brandts (lid en contactpersoon F.B.S). En met die Federatie van Buitenlandse Schapenverenigingen liep het vanaf het begin niet zo lekker: per lid moesten we veel geld afdragen, waar we in feite maar weinig voor terugkregen. We organiseerden onze eigen bespreekdagen, omdat we niet pasten in de reguliere keuringen, we hadden onze eigen beoordelingsformulieren ontwikkeld en voerden onze eigen administratie via Haverslag. De F.B.S. spande zich niet in voor de door ons gewenste kleine oornummertjes, ze zorgde niet voor de gevraagde Ouessantenfolders en we kregen slechts 2 pagina's in het tweemaandelijks tijdschriftje "De Schaapskooi" voor mededelingen en verslagen.

Al in 1992 waren de statuten van de vereniging opgesteld met een huishoudelijk reglement en twee jaar later volgde de erkenning

door de G.E.M.O., de Franse moederorganisatie. Dit gaf ons de mogelijkheid om als zelfstandige vereniging door te gaan, waartoe uiteindelijk in 1999 besloten werd toen de samenwerking steeds moeizamer verliep. De F.B.S. was hier bepaald niet blij meer, aangezien we de grootste club vormden en dus de grootste inkomstenbron van de federatie waren.

Inmiddels was Bernhard de Wit voorzitter geworden, Ad Oost de penningmeester, Patrick Haccou secretaris en Wim Hoezen verzorgde het kuddeboek en de catalogussen voor de bespreekdagen. Jan Brandts was de contactman naar de Fok Advies Commissie. Maar alvorens als zelfstandige vereniging verder te kunnen gaan, waarbij verwacht werd dat er meer werk op het bestuur af zou komen, moest dit bestuur uitgebreid worden. De twee broers de Kwant kwamen de ploeg versterken en aangezien ikzelf ooit aangegeven had wel eens een artikeltje voor "De Schaapskooi" te willen schrijven werd ik eveneens in 1998 binnenboord gehaald. Dat "artikeltje schrijven" werd ietwat uitgebreider en mondde uit in het opzetten van een eigen blad.

Enkele jaren later kwam Mari van der Donk het bestuur versterken, nam Ank Wanner

het secretariaat over van Haccou en Bert Elzerman werd penningmeester in de plaats van Ad Oost. Momenteel verricht Albert Vrolijk het secretariaatswerk met verve.

Waar kregen we zoal mee te maken

Besturen is voor een deel organiseren en voor een deel problemen oplossen. En te organiseren viel er in het begin genoeg: de besprekdagen moesten opgezet worden, hiervoor moesten catalogussen gemaakt worden, er was behoefte aan een kuddeboek en aan een handboek, de beoorde-

lingsformulieren werden regelmatig aangepast aan veranderende normen, de administratie werd geautomatiseerd.

Ook de overheid stuurde mee: alle dieren moesten voorzien worden van een oorflap die groter was dan het oor van het Ouessant zelf. Heel wat manuren gingen verloren voordat een klein nummertje toegestaan werd. Dat het hele circus zich 20 jaar later zou herhalen wist toen gelukkig nog niemand.

En problemen deden zich ook regelmatig voor: de M.K.Z. crisis met ook ruimingen onder de Ouessanten, het scrapiebeleid wat tot uitsluiting van goed fokmateriaal leidde, de knutten die ons de Blauwtong en veel dode dieren brachten. En met elke ziekte-uitbraak kwamen er meer voorschrif-

ten, richtlijnen en vooral formulieren bij – bijna nooit ging er wat af. Het bestuur was er dan om alle regels te volgen en uit te pluizen, adviezen te geven en leden bij te staan indien de nood aan de man kwam.

De laatste jaren wordt onze taak gemakkelijker doordat het Platform voor Kleinschalige Schapen en Geitenhouders veel van het overleg met overheidsinstanties i.v.m. de regelgeving van ons overneemt en zij zijn een onmisbare schakel in het geheel geworden.

En waar we heen gaan?

Plezier hebben in het houden en fokken van Ouessanten is ons streven, zowel voor de grotere, serieuze fokkers als voor het lid met slechts enkele schaapjes achter in de wei. Voor iedereen moet de F.O.S. iets kunnen betekenen: informatie, een vraagbaak zijn, de richtlijnen vanuit de overheid vertalen en zo mogelijk hanteerbaar maken voor de hobbyfokker/houder, besprekdagen houden die leerzaam en onderhoudend zijn voor iedereen. En dit alles met als doel mooie Ouessanten te fokken, die voldoen aan de rasstandaard en zoveel mogelijk mensen verleiden hieraan deel te nemen of anders mensen te voorzien van dieren die aan de normen voldoen.

Hoe groot onze vereniging zal blijven weten we niet. Hoe meer leden, hoe meer we kunnen doen voor iedereen, maar tot op heden zijn we een financieel gezonde vereniging. Om alle activiteiten te kunnen blijven doen is wel mankracht nodig, zowel in het bestuur als in het F.A.C.

Het Bulletin d' Ouessant van september wordt een special, met als onderwerp: 25 jaar Ouessantenfokkerij door met name Henk Slaghuis en Jan Postma, dus met veel cijfermateriaal over de afgelopen periode. In het decembernummer kijken we terug op 25 jaar F.A.C.

Reinie Koch.

Berichten uit Frankrijk

overgenomen uit verslagen van de 34e Assemblée Générale (AG, de algemene vergadering) en de 69e en 70e Conseil d'Administration (CA, bestuursvergadering en fokadviescommissie in één) van de GÉMO in 2011.

De GÉMO, de *Groupement des Éleveurs de Moutons d'Ouessant*, maakt zich in toenemende mate zorgen over de zuiverheid en de toekomst van hun Franse schapenras. Er wordt steeds meer gerommeld in de fokkerij en er komen steeds meer 'Ouessanten' bij die die naam niet verdienen. Terug naar de basis zoals die is vastgelegd in onze standaard, luidt het parool waarmee "een aantal aangrenzende buitenlandse verenigingen" de wacht wordt aangezegd. Is dat verwijt terecht of moeten de Fransen de hand in eigen boezem steken? Oordeel zelf aan de hand van een zo letterlijk mogelijke vertaling van de notulen en de overige informatie uit 2011.

"9 april 2011. De Bestuursvergadering (CA)
's ochtends is speciaal belegd vanwege zorgen omtrent het behoud van het Ouessantschaap en de zuiverheid van het ras. Zeker nu het verspreidingsgebied zich zo heeft uitgebreid over Europa, moet die kwestie maar eens de aandacht krijgen die ze verdient.

Ongelukkigerwijze is er in sommige van onze buurlanden flink gemanipuleerd met inzet van andere rassen, waardoor er een breed scala aan variëteiten is ontstaan, zowel in kleur als uiterlijk. Tegenwoordig worden die ook Ouessantschaap genoemd, terwijl ze daar niets anders mee gemeen hebben dan de naam. Daar moet een eind aan komen. Om onze gedachten te bepalen en ons als fokvereniging te adviseren hebben we **Prof. Bernard Denis** uitgenodigd. Drie hoofdthema's kwamen aan bod: het begrip *ras*, het vaststellen van een *handelingsplan* en de *implementatie* van dat plan.

1. T.a.v. het begrip *ras*: dat is het proces van regionale differentiatie van een bepaalde populatie.
2. T.a.v. het *handelingsplan*: er zijn twee verschillende strategieën mogelijk:
 - 1e de fokvereniging houdt de ontwikkelingen in eigen hand en grijpt zo snel mogelijk in als wordt afgeweken van de standaard;
 - 2e de fokvereniging staat kruisingen toe, zowel de gerichte als de lukrake, op zoek naar 'nieuwe' ontwikkelingen. (Een mooi voorbeeld daarvan is de Marans kip: oorspronkelijk kende die 3 kleurslagen, tegenwoordig meer dan 15. We hebben dan niet te maken met een ras, maar met een diersoort).
3. *Implementatie*: de fokvereniging moet het ras behoeden voor wildgroei, vooral ten gevolge van kruisingen.

De **Algemene Vergadering (AG)** later op die dag heeft vervolgens unaniem besloten om bij een Ouessantschaap dat voldoet aan de door de GÉMO gedefinieerde standaard, te spreken van een *Origineel Ouessantschaap (Mouton d'Ouessant Originel)*. Dit predicaat brengt tot uitdrukking dat het schaaap voldoet aan de kenmerken van het ras, met als bakermat het île d'Ouessant. Deze extra kwalificatie maakt het mogelijk om een onderscheid aan te brengen tussen een schaaap dat aan onze standaard voldoet en andere schapen die, hoewel ze misschien dezelfde naam dragen, niets te maken hebben met de onze. Die toevoeging '*originel*' zal vanaf nu aan alle omschrijvingen en stukken die van ons afkomstig zijn worden toegevoegd. Vanaf nu staat **GÉMO** voor **Groupement des Éleveurs de Moutons d'Ouessant Originels**. Ook de uitslagen van de keuringen en de erelijsten van onze Concours Nationaux zullen voorzien worden van dit predicaat.

Vanaf nu worden nog slechts dieren met éénkleurige vacht geaccepteerd. De kleuren zwart, wit en bruin zijn beschreven in de standaard; de kleur grijs zal van geval tot geval bekeken moeten worden omdat die een belangrijke variant zou kunnen zijn van zwart. Op de Concours Nationaux zullen alleen nog de kleuren wit en zwart (egaal zwart of met een rossig tintje onder invloed van het zonlicht: **noire brunissante**) worden beoordeeld. Dieren die onder een andere kleur zijn ingeschreven (grijs of bruin/noisette) kunnen hoogstens van tevoren aan de jury gepresenteerd worden om opnieuw te worden ingeschreven onder de kleur zwart. Dat zal alleen gebeuren als de jury unaniem van mening is dat die dieren vanwege hun bouw of type iets toevoegen aan het ras. In dat geval genieten zij dezelfde erkenning als de andere dieren van die kleur.”
Tot zo ver de op 05-11-2011 geaccordeerde notulen van die dag.

Overige informatie:

- *Unanimité*: de presentielijst voor de CA en AG van 09-04-2011 werd getekend door 12 personen. Die van de CA van 05-11-2011 door 10 personen. (NB: de Délégué du FOS heeft stemrecht in CA en AG, maar draagt dat recht om praktische redenen meestal over aan de Président du GÉMO).
- *Identificatie & Registratie*: er is nog steeds geen overeenstemming tussen Ministerie en GÉMO over de uitvoering van de sinds 2010 verplichte identificatie van schapen. Op het verzoek om voor de Ouessanten

een aangepast type oornummer of bolus toe te staan, was op 05-11-2011 nog niet gereageerd. Daardoor is het in de praktijk voor de Franse fokkers nog steeds nauwelijks mogelijk om een betrouwbare afstammingsregistratie te voeren van de kuddes. Men hoopt op 2012.

- *Stamboek*: zonder identificatie geen stamboekregistratie. De GÉMO heeft, anders dan Nederland en Duitsland, geen erkend stamboek. In plaats daarvan kent de GÉMO elk individueel dier dat voldoet aan de standaard het predicaat Originel toe, als een soort appellation contrôlée (zie boven).
- *Assemblée Générale 2012*: de volgende algemene vergadering vindt plaats op 21-04-2012.
- *Concours National 2012*: zal plaatsvinden op Château de Beamesnil dans l'Eure, Normandië. Datum volgt.
- *Vertegenwoordiging van FOS (NL) en IGOU (D)*: op 21-04-2012 loopt het mandaat van ondergetekende als gedelegeerde van de FOS bij de GÉMO af. Het zal worden overgenomen door Aalt ten Hoeve. Horst Roller heeft als voorzitter van de Duitse fokvereniging IGOU plaatsgemaakt voor Armin Bergmann. Hij wordt gedelegeerde van de IGOU bij de GÉMO.

Dit was mijn laatste verslag als Délégué du FOS bij de GÉMO. Aalt ten Hoeve neemt het stokje van mij over. Bij de GÉMO dus eigenlijk.

Paul Koch

Winst- en Verliesrekening F.O.S. 2011

	Uitgaven	Ontvangsten
Contributie	€	€ 12.753,25
Rente		- 188,75
Advertenties en Petietjes		- 833,24
Afschrijvingen	- 309,50	
Sekretariaat	- 75,65	
Vergaderkosten	- 185,33	
Ledenadministratie	- 1.562,97	
Stamboekadministratie	- 377,13	
Bulletin	- 7.114,03	
Kuddeboek	- 72,50	
Handboek	- 90,37	
Beoordelingsdagen	- 1.896,84	
Scrapieonderzoek	- 47,75	
Website	- 275,68	
Rammenboek	- --,--	
Promotiekosten & Ledenwerving	- 226,05	
Verzekeringen	- 345,35	
Bank- en Boekhoudkosten	- 363,14	
Diverse kosten	- 1.653,73	
Afname Reserve	- --,--	- 820,78
	€ 14.596,02	€ 14.596,02

BALANS per 31 december 2011 Activa Passiva

Geluidsinstallatie	€ 0,50	
Weegschaal	- 0,50	
Billboards	- 0,50	
Materiaal Beoord.dagen	- 0,50	
Fotoapparatuur	- 5,--	
Reader en Bolus Applicator	- 0,50	
Aanpassen Software 2011	- 2.140,--	
Debiteuren	- 1.270,47	
Te vorderen rente	- 188,75	
Bank rekening-courant	- 5.440,44	
Spaarrekening	- 9.001,01	
Kasgeld	- 342,62	
Verrekening inz.Bulletin	- --,--	€ 813,22
Crediteuren		- 1.502,65
Reservering kuddeboek		- 00,00
Reservering Juridische Bijstand ed.		- 00,00
Eigen vermogen		- 16.074,92
	€ 18.390,79	€ 18.390,79

De droom van een Ouessant

Het is drie uur in de middag als de grote zwarte taxi voor het toegangshek stop. De deur zwaait open en een poot wordt naar buiten gestoken - nog ééntje en dan een wandelstok. Wat gekreun en gesteun, maar dan staat hij toch naast de auto en loopt hij moeizaam naar het hek. De auto zoeft weg. Yves staat aan de andere kant van het hek als aan de grond genageld.

“Overgrootvader?Bent

U het echt?”, stottert hij

terwijl hij ongelovig

de oude ram van

onder tot boven

bekijkt. “Jawel

mijn jongen, ik

ben het hele-

maal”. De oude

baas neemt zijn

hoed af en wuift

zich wat koelte toe.

“Maar opa, U moet op

z'n minst 25 jaar oud zijn en zo

oud worden wij Ouessantrammen helemaal niet!”. De oude ram grinnikt een beetje voor zich heen: “Daar heb je gelijk in, jongen.

Toen ik 10 jaar oud was, werd mijn rug al stram en moest ik mijn brillette opzetten om de grassprietten nog te kunnen vinden.

En had ik ze dan gevonden dan kon ik ze bijna niet kauwen zonder kunstgebit. Nee Yves, ik ben een geestverschijning, net zoals jij altijd een hersenspindel bent geweest. Maar ik wil na zoveel jaren eens komen kijken hoe het met mijn nageslacht gesteld is. Ik zie dat je daar een paar mooie vrouwtjes hebt lopen, dus wil ik ook je kinderschare wel eens bekijken!” Yves glimt van genoegen over het complimentje van opa over Laurette en de andere ooiën. Hij mekkert twee keer heel schel en daar komen alle kleintjes van dit jaar aanhuppelen. Ze kijken met ontzag naar de oude ram en laten zich gedwee om de beurt door hem bekijken. Hij kijkt hoe groot ze al zijn gewor-

den, of ze genoeg vlees op de botten hebben en mooi evenwichtig gebouwd zijn, een mooi melkgebitje bezitten en of de oogjes helder staan. De meisjes kriebelt hij over het borstbeen en de jongens tussen de schouderbladen - ja, de oude man houdt zijn vakliteratuur goed bij! “Had ik jou ook maar nooit over je bol geaaid, dan was je vast niet

zo'n rauwdouwer en wereldreiziger geworden”, bromt hij in de richting van Yves.

Kleine Yvo, de jongste

van het stel en

berucht om zijn

enthousiasme om

lol te trappen en de

boel op stelten te

zetten, dartelt om

opa heen en springt

met zijn vier pootjes

hoog in de lucht. “Kon U

dat vroeger ook, opa? Kon U

ook zo hoog?” mekkert hij met zijn

hoge kinderstemmetje. “Wis en waarachtig”, bromt opa en kijkt goedkeurend naar zijn wilde capriolen. “En je vader helemaal. Niet alleen toen hij nog heel jong was, maar ook toen hij al beter had moeten weten - juist toen stortte hij zich in de meest wilde avonturen”. Vol ongeloof kijkt Yvo op naar zijn vader, die erbij staat alsof hij nog nooit een poot buiten de wei heeft gezet. “Echt waar, pap? Vertel eens.....” en hij trekt zijn vader aan zijn borstharen mee naar de andere lammetjes. Opa kijkt vertederd naar het groepje dat zich om Yves verzameld heeft; ze hangen aan zijn lippen als hij ze vertelt over zijn avonturen in al die verre landen. Zo te zien komt het wel goed met de Ouessanten in deze wei. Zijn missie is volbracht: hij heeft kunnen constateren dat zijn nakomelingen er prachtig uitzien - een belofte voor de toekomst. Langzaam schuift hij terug naar het toegangshek en voetje voor voetje vervolgt hij zijn tocht - tot zijn gestalte oplost in de verte.

Dexter 12 v.d. Bakkershoeve

“DE BAKKERSHOEVE”

FOKKERIJ VAN BRUINE OUESSANTSCHAPEN MET VEEL ADEL EN EEN MOOIE MAAT.

Jan Brandts • Oldegoorweg 13 • 6942 PD DIDAM • Tel.: 0316 - 225 186

“De Schenkhof”

Voor zwarte, zwoegervrije Ouessants
Raszuiver

Fam. D.M. Waverijn
Nedereindsestraat 8
4041 XG Kesteren
Tel.: (0488) 481791

“REXNA”

Zwarte en witte Ouessant schapen
gecertificeerd zwoegervrij en
scrapie-resistent

Rexna Charles C31 1610523-321

J.H. SLAGHUIS,
Slenkweg 2a, 6684 DK Ressen
tel. 0481-461386
E mail: j.h.slaghuis@hetnet.nl

Het tijdschrift voor (hobby)houders van boerderijdieren
www.boerenvee.nl

Boerenvee verschijnt
zes keer per jaar. Kijk op
www.boerenvee.nl of bel
0570-541496 voor een gratis
proefnummer of abonnement.

Boerenvee

Ouessant stal Watermolen

Sinds 1988

Voor goede kwaliteit Ouessantschape in de drie kleuren: zwart, bruin en wit

Vrijwel al onze Ouessantschape van 3 jaar
of ouder hebben op de besprekdagen de
S-kwalificatie gekregen met A of AB
beoordeling.

Al onze ouessantschape zijn zwoegervrij.

regelmatig ouessants te koop

Fam. K. Dieker, Kerkstraat 1, 7011 KA Gaanderen.

Tel.: 0315-325343 Internet: www.ouessant.tk

Bezoek is welkom, wel graag vooraf even bellen

Boerenvee.

Het vakblad voor liefhebbers van levend cultureel erfgoed, april – mei 2012.

Al in de middeleeuwen werd er in Nederland met het **sierkippenras de Brabanter** gefokt. De kip was in die tijd vooral een statussymbool voor mensen die iets te besteden hadden. Nu wordt het ras met uitsterven bedreigd. Met behulp van een aantal andere rassen weet men nu wel weer een populatie op te bouwen, maar er zijn slechts 5 fokkers die zich actief met dit ras bezighouden. Te weinig om te overleven, terwijl het een prachtig hobbydier is.

De Brabanters zijn lichtgebouwde, slanke dieren met een smalle kuif, een driedelige baard en een van twee v-vormige hoorntjes voorziene kam, de zogenoemde hoorntjeskam. Er worden zeven kleurslagen erkend, waaronder de goudzwart-, de zilverzwart en de geelwitgetoepden (=kleur aan het eind van de veer).

Kunekuneverkens, oorspronkelijk afkomstig uit Nieuw-Zeeland, zijn er heel wat meer in Nederland en ze blijken ook erg geschikt te zijn voor een zorgboerderij. Ze zijn heel sociaal en mensgericht, waardoor er veel interactie is met de cliënten. Ze zijn gek op aandacht en erg lief. Hoe klein ze dan ook mogen zijn (tussen de 60 en 76 cm), Kunekune's vragen toch wel wat onderhoud: twee varkentjes willen ongeveer 200 vierkante meter grasveld tot hun beschikking hebben, dat ze binnen een paar weken kaal grazen en omwroeten. Daarna gaan ze naar een vers stukje van 200 meter, zodat het eerste stuk weer op adem kan komen en gladgestreken kan worden. Twee keer daags willen ze gevoerd worden, af en toe wat lekkers en daarnaast onbeperkt hooi eten. Een harde ondergrond slijt hun hoefjes op een natuurlijke manier af, anders moeten ze af en toe gekapt worden. En twee keer per jaar inenting tegen inwendige parasieten en wormen.

Dier van het jaar 2012, uitgeroepen door de Stichting Zeldzame Huisdieren, is de **Gouwenaar**. En zeldzaam is dit lichtgrijze, vriendelijke konijn zeker, gezien het zeer geringe aantal fokkers dat zich met hem bezig houdt. De populatie is smal, dus is er weinig variatie in bloedlijnen. Vreemd bloed in de Gouwenaar fokken is niet eenvoudig, omdat hij heel snel zijn kenmerkende lichtgrijze kleur verliest. De kleur van de kop, de oren en de staart is vaak wat donkerder en ze hebben blauwgrijze ogen, die met een bepaalde belichting vuurgloed tonen. Op veel kinderboerderijen wordt de Gouwenaar gehouden.

Drentse Heideschappen moeten (thuis) worden gekeurd om opgenomen te kunnen worden in het stamboek. Voordelen zijn dat er niet gesleept hoeft te worden met de dieren, minder stress en bovendien kunnen de keurmeesters ter plekke nog advies geven over huisvesting, voeding, e.d. Daarentegen zijn de kosten hoger en zijn er geen mogelijkheden om de dieren te vergelijken met ras- en leeftijdsgenoten.

De dieren worden één voor één bekeken. Veel aandacht krijgt de kop, de vacht, het beenwerk, het type, de gezondheidstoestand, de geslachtsorganen en de conditie. Het gebit wordt gecontroleerd om de leeftijd vast te stellen, maar ook om eventuele kaakafwijkingen te constateren.

De voordelen van het raszuiver fokken van stamboekdieren zijn, naast de meeropbrengst van de lammeren, de voorlichting en informatie vanuit het stamboek en de uitwisseling van kennis, ervaring en fokmateriaal met collega-fokkers. En bovendien wordt er een bijdrage geleverd aan het behoud van een zeldzaam Nederlands ras. Alleen met een deugdelijke registratie en kwaliteitsborging middels het keuren kunnen inteeltbedreigingen en verlies aan rastypische eigenschappen beperkt blijven en daarmee het ras behouden worden voor de toekomst.

Reinie Koch.

Keurmeestersdag in Ankeveen

Een stralende zon, zomerse temperaturen en dat eind maart. Later in het voorjaar wilden de boeren onder de keurmeesters niet gaan oefenen, want het land en vooral het werk op het land kan dan geen dag uitstel meer verdragen. Hadden ze geweten dat het daarna wekenlang veel te koud en regenachtig zou worden dan hadden ze vast een dagje vrijaf genomen!

Waterland

Maar op 24 maart bestaat nog de hoop dat het opnieuw een stralend voorjaar zal worden en we laten dan ook het zonnetje ons heerlijk verwarmen, terwijl de keurmeesters zich buigen over de maat van het eerste ootje en de hond goedkeurend toekijkt.

We zijn te gast bij de gebroeders de Kwant in het schilderachtige Ankeveen, waar we drie jaar geleden het 10-jarige bestaan van het Bulletin hebben gevierd. Dat Nederland een waterland is zie je hier pas goed: bijna elk huis is omgeven door een slootje, achter alle huizen loopt een wat bredere sloot die uiteindelijk allemaal uitmonden in de wijdverspreid liggende veenplassen. Waar je ook kijkt: water.

Het weiland met gaas afzetten is hier dan ook niet echt nodig – het water vormt een natuurlijke barrière. Alleen als het vriest heb je wel een probleem, vooral wanneer je onbevreesde schapen hebt, die wel van een

avontuurtje op het ijs houden. Of wanneer je, zoals bij de Kwanten, een nieuwe ram voor de kudde aanschaft, waar de dames blijkbaar geen zin in hebben. Waarschijnlijk hebben ze met z'n allen de Casanova in een hoek van het perceel gedreven, waarna hij te water geraakt is en verdronk.

In Nederland moet ècht iedereen kunnen zwemmen, zelfs Franse schapen!

Wikken en wegen

Met de maat van de schapen zit het helemaal goed, dus als relatieve buitenstaander denk je dan dat ze wel gauw klaar zullen zijn. Maar eerst nog moet het schaap aan alle kanten bekeken en betast worden, aan de haren getrokken, in de bek gekeken en aan de staart gevoeld. En dan pas begint het echte ontleden van het diertje, waarbij steeds iemand het voortouw neemt en de anderen hem bijvallen of juist een andere mening verkondigen. “Heeft niet genoeg tanden voor de leeftijd. De kop mocht wat sprekender. Deze heeft juist een sprekende kop met attente ogen. De halsanzet kon wat fraaier. Wat kort in de romp. Kon wat krachtiger in de achterbenen. Het type kan ik niet kwijt in de lineaire beoordeling. De staart kon wat korter”.

“En waarom vinden we dat of zou het ook

anders bekeken kunnen worden? Wat wordt de uiteindelijke beoordeling? Ja?, allemaal mee eens? Nee, waarom dan? Volgende.....”

Het eerste schaap is echt de klos, want dan heeft iedereen nog het idee dat er tijd genoeg is om alle dieren te bespreken. Naarmate er meer oien onder de maatlat hebben gestaan gaat het vlotter: veel dieren zijn verwant aan elkaar en hebben dezelfde kenmerken. Maar ook staan de neuzen van de keurmeesters meer in één richting, hoewel accenten en voorkeuren herkenbaar blijven.

En de magen beginnen te knorren, dus hup, op naar de rammenwei.

Een kanjer

Een volmaakt gebit, juichen de keurmeesters, bij het zien van de vijfjarige Hector van Haderks Hoeve. Een 47,5 cm grote bruine ram met een mooie kop met horens, goede verhoudingen en een lekker stevige uitstraling. Maar ja, ondanks alle lof moeten de meesters toch een bemenken maken op de achterbenen: ze zouden wat krachtiger kunnen, staan wat te ver naar

achteren. Toch overheerst het gevoel hier met een prachtige ram te maken te hebben, die prima ingezet kan worden voor de fokkerij. Ook de kleur is een pluspunt, want in de bruinfokkerij kunnen we wel wat goede rammes gebruiken.

De twee zwarte rammes, die hierna nog onder de maatlat komen, mogen er eveneens zijn hoewel ze op meer punten een lichte aanmerking krijgen. Het deert hen niet echt en zodra ze vrijgelaten worden galopperen ze er vantsussen.

Samen vormen ze een plaatje in het Ankeveense landschap.

Reinie Koch.

Bureau Haverslag

Volop lammetjes in de wei en inmiddels hebben we 417 Ouessantenlammeren in kunnen schrijven.

Voor het inschrijven van de lammeren (binnen 1 week na de geboorte) moet U de formulieren voor 2012 gebruiken. Deze hebben we U toegestuurd in het vroege voorjaar, maar ze staan tevens op de website, zodat U ze kunt downloaden. Ook kunt U ze bij ons aanvragen per e-mail of fax.

Dit geldt eveneens voor het bestelformulier voor de identiteitskaarten. De identiteitskaarten dient U binnen een half jaar na de geboorte aan te vragen, zodat de lammeren opgenomen worden in het stamboek. U kunt dan tevens de naam van het lam aangeven.

Op zowel de geboorteberichten als op het formulier voor de aanvraag van de identiteitskaarten wordt gevraagd naar eventuele erfelijke afwijkingen, zoals de nieuwe richtlijnen van ons vragen. A.u.b. geen eigengemaakte formulieren of kladbriefjes insturen – het kost veel tijd en moeite om die te ontcijferen en om te zetten naar de officiële documenten.

Zijn er vragen?

Bel ons dan of stuur een e-mail of fax.

We zijn het beste te bereiken op maandag-, dinsdag- en woensdagmorgen van 9.00 tot 12.00 uur. Tevens zijn we twee avonden te bereiken: op de maandag- en woensdagavond van 19.00 tot 21.00 uur op telefoonnummer 0570-563286.

Uiteraard zijn we ook per e-mail: klein.akker@planet.nl of per fax bereikbaar: 0570-564848.

STAL AAN DE MOESPOT

We hebben regelmatig mooie zwarte Ouessantschapen te koop of te huur

Bezoek ook eens onze website: demoespot.nl voor de actuele stallijst en veel leuke foto's.

Ad Verbunt & Roelien Elgersma

Dijk 27, 6641 LA Beuningen

tel: 024 675 0199 e-mail: stal@demoespot.nl

DE KLAVERWEIDE

Aalt ten Hoeve

Kletterstraat 16, 8121 PG Olst

0570 - 593369

a.ten.hoeve9@kpnplanet.nl

Voor kleine, edele Ouessantschaapjes.

Fraaie fokkrammen te leen.

Alle kleuren: zwart, bruin, zwartschimmel,

bruinschimmel, grijs en wit.

Ouessanten in de Zak van Beveland.

Rustig rijdend over de A58 geniet ik van het vlakke, maar mooie Zeeuwse land. Dan ga ik van de snelweg af op weg naar Oudelande. De weg wordt steeds smaller en leidt langs enkele kleine dorpjes. Overal is men bezig fietspaden aan te leggen voor de te verwachten toeristen.

En dan rijd je pardoes het prachtige Zeeuwse plaatsje binnen - bijna zonder verkeersborden. Ze zijn in 2007 verwijderd om de uitstraling van het historische dorp te verbeteren. Tijdens de watersnoodramp in 1953 liep het dorp gelukkig maar gedeeltelijk onder, waardoor veel oude glorie bewaard is gebleven.

Oudelande was tot 1970 een zelfstandige gemeente met 255 inwoners, tot het bij Borsele werd gevoegd (met de enige Nederlandse kerncentrale). Elk jaar worden het oogstfeest en koninginnedag uitbundig gevierd, maar verder is het er erg rustig. Het is een compact dorp met uiteraard in het centrum een Hervormde kerk, een café, een schooltje voor alle gezindten en met een oud gemeentehuis. En daartussen woont Monique Bonestroo-Kieboom in een oude boerderij met haar gezin en haar vele dieren. Bij de kerk staat een "klapbanke", een bankje waar de dorpsroddels werden (en worden?) uitgewisseld.

Grasmaaiers gezocht

Buiten word ik verwelkomd door een stel kippen, dat bovenin een boom zit en volgens Monique nooit het hok van binnen ziet. Eenmaal in huis komen de honden op me af en zoeken de katten een lekker plek-

je in hun hangmat.

Monique verhuisde met haar gezin van Vlissingen naar het platteland om een beetje grond te krijgen. Het was echter meer dan ze gepland hadden en alleen de paarden konden de hoeveelheid gras niet aan. Dus moest er naar grasmaaiertjes gezocht worden. Ze vonden de Texelaars, die in de buurt rondliepen, niet mooi en veel te groot. Ze gingen op zoek naar een kleiner en hanteerbaarder ras. In hun paardenblad vonden ze wat ze zochten: er werden Ouessanten aangeboden door Koen Dieker in Doetinchem. En daar kochten ze twee rammes (een bruine en een zwarte) en twee ooitjes (een witte en een zwarte). De ooitjes waren echt schatjes en ze moet nog steeds aan die lieve dieren terugdenken.

De schapen kwamen in de bongerd te lopen en daar vonden ze het heerlijk. Lekker knabbelen aan de takken en de stam van de fruitbomen. Monique genoot er vooral van als ze op hun achterpoten staand nog net een ietsje hoger hangend takje probeerden te bereiken.

Na een paar jaar fokken werd er in Lewedorp een nieuwe ram gekocht, maar die bleek niet sterk te zijn en stierf na twee jaar. Dat deed haar erg pijn en haar hobby werd daardoor wat afstandelijker. Zelfs de namen van de schapen raakte ze kwijt.

Toch ging ze nog een keer naar een tentoonstelling, maar dat kon haar niet echt boeien. Omdat de paarden geen dag zonder verzorging kunnen, konden ze ook niet met z'n tweeën gaan, waardoor het minder leuk was.

Gezonde jongens

De enige schapenziekte waar ze mee te maken hebben gekregen was myiasis. Als je er niet op tijd bij bent wordt het hele dier aangevreten en gaat dood. Opvallend was dat de Skuddes, die ze ook houden, veel meer last van de ziekte hadden dan de Ouessanten.

De laatste vijf jaar kregen ze het zo druk dat

ze besloten te stoppen met fokken. De rammen werden in een aparte wei gezet. Maar zoals het zo vaak gaat, ontsnapte er af en toe een Ouessantenram die zich tussen het gaas en de sloot doorwurmd en zo werden er toch weer lammeren geboren. Ook dit jaar wachten ze vol spanning af want hij is opnieuw ontsnapt. Hij dekt dan ook de Skuddes die in dezelfde wei lopen. Vorig jaar dekte hij enkele oude Skuddes die normaal niet meer gedekt zouden worden en twee ervan legden het loodje tijdens de dracht. Er bleef één levend lam over en dat werd een flessenlam. Monique vond het heel leuk, want zoiets had ze nog niet eerder meegemaakt. Als ze de wei inliep kwam het lam al op haar af sprinten. Dat hield het diertje lang vol en nog steeds komt ze op Monique af met vragende ogen of ze nog iets bij zich heeft. De hele kudde komt er dan achteraan, want nu krijgt elk schaap elke dag wat te eten: pulp, maisvlokken en een beetje schapenbrok. Maisvlokken vinden ze heerlijk op op te knabbelen en dat is goed voor de tanden.

Afbouwen

Met de vereniging heeft Monique nooit iets gedaan vanwege tijdgebrek en de enorme afstand naar de rest van Nederland, maar ze heeft er ook weinig behoefte aan. Het Bulletin las ze vroeger fanatiek maar de laatste jaren nog maar af en toe. Ze is duidelijk aan het afbouwen, want al het werk aan de stallen en de grond is nauwelijks meer bij te houden en komt steeds op haar neer. Over een paar jaar zullen ze waar-

schijnlijk kleiner gaan wonen en moet ze afscheid nemen van de dieren. De rammen gaan binnenkort naar een kennis waar ze naar hartelust met elkaar kunnen dollen. Soms verkoopt ze een schaap maar ze doet er niet echt moeite voor. Zo bood iemand €85,- voor 5 ooiën, maar dat vond ze veel te weinig en ze liet ze mooi staan. De oude schapen mogen zonder meer in hun weitte blijven lopen tot hun dood - daar hebben ze recht op.

Als we naar buiten gaan, komen we in een dierenparadijs terecht. De ooiën blaten uitgelaten en in de andere wei komen de rammen aanhollen. Verder zijn er nog paarden, kippen, honden, katten en ezels en even verderop zitten ook nog grote stekelvarkens. Monique vindt ze allemaal even prachtig en wil er eigenlijk geen afscheid van nemen.

Maar ik neem wel afscheid en ga naar Ovezande.

Ovezande ligt eveneens in de Zak van Beveland en was tot 1970 een zelfstandige gemeente met ongeveer 800 inwoners. Voor de reformatie van eind 16e eeuw was het een katholiek dorp, daarna werd de kerk overgenomen door de protestanten. Er braken barre tijden aan voor de katholieken en er vonden zelfs lynchpartijen plaats. Er werden schuilkerken ingericht in oude, afgelegen boerderijen, waar de pastoor langs ging

om de eredienst te houden. Wie er over wil lezen moet het boek "Het Rijke Roomse Leven" maar eens ter hand nemen, dat werd uitgegeven ter ere van het 150 jarig bestaan van de parochie Ovezande. Eén verhaal eruit: een katholiek meisje werd verliefd op een protestantse jongen. Haar ouders verboden dit en stuurden haar naar een internaat in Antwerpen. De jongen haalde daarop zijn kornuiten bijeen en ze maakten in een nacht een complete schuilkerk met de grond gelijk. Volgens de overlevering is het daarna slecht met de overvallers afgelopen door ongelukken en ziekte. Maar de betreffende jongen vond zijn geliefde terug en zijn gelukkig getrouwd. En nog steeds wonen er nazaten van hen in het dorp. Sinds die tijd gaan de mensen ongeacht hun geloof weer normaal met elkaar om.

Beter dan een veld wortels

Al 13 jaar houdt Jaap Rentmeester Ouesantent. Hij heeft ze van zijn overbuurman gekocht die naar de stad verhuisde. Jaap was er blij mee want nu kijkt hij uit op darterelende schaaapjes, wat toch heel wat mooier is dan een veld vol wortels. Zijn kudde bestaat nog steeds uit nakomelingen van de eerste groep schapen.

Als de lammeren er eenmaal zijn, geniet hij intens van hun gedrag. Ze lopen vaak op een kluitje en gaan dan rennen om de put (een geul in het weiland) en door de put, langs de randen van de wei en van voor naar achter. Ondertussen maken ze de gekste sprongen, gooien hun kont in de lucht en maken allerlei komische bewegingen. Jaap vindt het de mooiste tijd van het jaar en nu hij erover praat, komt de lach vanzelf op zijn gezicht.

Zijn schapen krijgen hooi en een handvol biks en af en toe een sneetje brood - maar niet teveel anders zet hun buik zo op. Ook had één van zijn schapen vaak diarree. Hij deed er van alles aan en dan was het even wat beter, maar al gauw kwam de diarree terug. Gelukkig werd de rest nooit aange-stoken.

De fokkerij

Ook bij hem kwam het probleem van een te volle wei om de hoek kijken. Zo heeft hij er vorig jaar twee laten dekken en dit jaar lopen er zes bij de ram. Deze zes zijn geselecteerd om inteelt te voorkomen. Jaap fokte in de beginjaren steeds met dezelfde ram. Maar de groep ooiën die geen familie was werd steeds kleiner, dus werd er een nieuwe ram gekocht die ook uit dezelfde bloedlijn kwam. Met hem werd jarenlang gefokt tot ook daar de meeste ooiën nakomeling van waren. Hij gebruikt nu een ram van zichzelf, dus blijft het oppassen voor inteelt.

Ook probeert hij nu iets kleinere dieren te fokken, want zijn vorige ram was aan de grote kant. Hij vindt zijn oude dieren prachtige beestjes maar de kudde moet toch meer mini zijn omdat dat bij de soort past. Hij wil graag een schofthoogte voor de ooiën van 45 cm., zoals de rasstandaard dat aangeeft. Een goede ram is moeilijk te vinden in het Zeeuwse en hij wil er ook geen € 300,- voor betalen, wat iemand in de buurt als prijs noemde.

De vereniging

Jaap is nog nooit op een keuring geweest - met of zonder schapen. Dat komt uiteraard door de enorme afstand voor Nederlandse begrippen en bovendien kost hem dat een hele dag. De plannen om te gaan zijn er wel geweest, maar het is er nooit van gekomen. Nu hij wat meer tijd heeft, denkt hij er sterk over binnenkort zijn gezicht eens te laten zien. Hij wil dan met zijn vrouw voor een paar dagen een hotelletje boeken zodat hij naast de keuring ook kan genieten van het geweldig mooie natuurschoon dat Gelderland te bieden heeft.

Hij leest het interessante Bulletin van A tot Z. Van de keuringsverslagen leert hij het een en het ander. Hij heeft alle nummers tot nu toe bewaard, maar het zijn er inmiddels zo veel dat hij of een nieuwe kast moest bouwen of enkele jaargangen weggooien. Hij koos voor het laatste.

Schapenverhalen

Jaap heeft een map waarin hij al het wel en wee van zijn Ouessanten bijhoudt: wanneer hij een ram koopt en van wie, welke ooi door welke ram gedekt wordt, het tijdstip waarop hij de ooi binnen zet, de tijd van de geboorte en of alles goed is gegaan. Ook staan er de onkosten in die hij gemaakt heeft.

Jaap bladert er vaak in en dan komen de herinneringen weer boven, zoals van een flessenlam dat hem eeuwig trouw bleef, een ooi die 19 jaar oud werd en de ooiën die na ongeveer acht jaar geen tanden meer hadden en bijgevoerd werden met pulp totdat ze zozeer vermagerden dat de dierenarts ze moest verlossen uit hun ellende.

Hier volgen enkele anekdotes uit de map.

-De schapen zijn zo tam dat zijn kleinkinderen rustig in de wei rondlopen en de schapen kunnen aanraken. Op een keer stond de jongste achter een schaap te duwen, maar hij kreeg het niet vooruit - tot het schaap er genoeg van had en onverwacht een stap naar voren deed. En daar lag zijn kleinkind met de snuit in het gras.

-Als Jaap de heg rond de wei gaat knippen, houdt hij de schapen uit de buurt. Toch had een ooi een tak te pakken en ja hoor, de tak zat vast in haar vacht. Het schaap deed alle

moeite om de tak kwijt te raken en begon rondjes om de wei te rennen. Jaap kon haar niet te pakken krijgen en hij was bang dat ze dood neer zou vallen. Na drie lange ronden viel de ooi neer en lag daar enorm te hijgen. Toen Jaap erbij kwam en de tak bijna te pakken had rende het schaap weer weg. Dat gebeurde een keer of drie en Jaap maakte zich steeds meer zorgen. Uiteindelijk kreeg hij haar te pakken en gelukkig heeft ze het overleefd.

-Veel vervelender liep de eerste scheerbeurt van een ram af. Het rammetje was vrij levendig en probeerde onder de handen van Jaap weg te komen. Jaap zette hem eens goed neer maar weer ging het niet. Hij zette het dier nog steviger neer en toen lag het rammetje doodstil en kon hij aan het scheren. Op een gegeven moment knipte hij hem in zijn vel maar het dier reageerde niet. Jaap vond de ram wel erg ontspannen en zag toen pas dat zijn tong uit de bek hing. Het dier was dood. Op dat moment kwam toevallig de eigenaar even poolshoogte nemen. Hij keek en zag wat er gaande was en zei: "Wat ben je aan het doen Jaap. Je scheert een dood schaap."

-Jaap heeft een oplossing voor het rammenoverschot bedacht. Hij laat ze bij zijn familie en kennissen lopen die een stukje gras hebben. Zij zijn er blij mee want nu hoeven ze niet te maaien. 's Winters moet Jaap er wel achteraan om ze elke dag van hooi te voorzien.

Hij brengt de rammen er met zijn bestelauto naar toe. Zo bracht hij acht rammen naar een kennis buiten het dorp. Aan de overkant van de weg was een wei vol ootjes. Achterwaarts de dam oprijden, de deur open, gauw naar voren rijden en de dam dicht - dat was de bedoeling. Toen hij uit de auto stapte, liepen de rammen al aan de andere kant van de weg. Tussen de rammen en de ooiën liep alleen een sloot. Goede raad was duur. Gelukkig kwam er van de andere kant een auto die ze naar hem toe joeg. Ondertussen had Jaap zijn emmertje met biks gepakt en al rammelend liepen de rammen met hem het weiland in en was het probleem opgelost.

-Zijn dieren komen alleen naar hem toe als hij met zijn bakje biks rammelt. Toen hij eens een paar schapen een paar honderd meter moest verkassen liep hij met zijn blikje voorop en alle schapen liepen keurig achter hem aan. Zijn buurman zag het en riep: "Je bent net de rattenvanger van Hamelen".

Af en toe kijk ik even naar buiten waar de schapen in een fraaie wei rondlopen. Er loopt ook een grijze kat bij die kopjes geeft aan de schapen en soms bij een ooi gaat liggen te kroelen. Verderop bij de buren loopt een mooie kudde van zes ooiën met een ram met prachtige horens.

Jaap is trots op zijn dieren en geniet er elke dag van.

Paul Meijer

Op bezoek in de "Bloesem van het Zuiden".

Margroate is de fruitigste gemeente van Nederland. Het ligt in het Limburgse Heuvelland en grenst aan het Maasdal. Margraten is ontstaan aan een splitsing van wegen waar zich in de loop der tijd een driehoekig plein, een "dries", vormde met een kerk en een waterpomp, waar het vee kon drinken. Op de gemeenschappelijke weide mocht men wel planten maar niet bouwen. De kerk is genoemd naar de heilige Margarita - vandaar de naam.

En Margraten is natuurlijk bekend van de Amerikaanse begraafplaats, de enige in Nederland, met de graven van 8302 militairen.

In het Bronsgroen Eikenhout

Lusanne Delen woont in het buurtschap Termaar in Gen Bauerkoel (een "mare" is een poel of plas die nu de Zwingelput heet en "koel" verwijst naar het lager liggen dan het plateau). U voelt het al – een fraai stukje glooiend Limburgs landschap.

In de verbouwde deel van hun oude boerderij zit ik met Lusanne te praten met uit-

zicht op de Zwingelput.

Lusanne heeft altijd graag een paard willen hebben. Toen ze in Zuid-Limburg een huis met weiland konden kopen was de keus snel gemaakt. Het paard kwam er, maar na anderhalf jaar bleek toch dat het veel teveel werk gaf en het dier ging weer weg. De 3000 vierkante meters moesten wel gemaaid worden en al gauw kwam een schaap als potentiële grasmaaier in beeld. Zoeken, zoeken, zoeken...en toen viel het oog op de Ouessant. Maar waar vind je die? Ze liep een fokker uit Wylre tegen het lijf die stopte met het houden van Ouessanten en die stelde voor haar een groepje bruine schaapjes samen waar ze mee kon starten. Ook nam ze een ruif, wat hokjes en nog meer spullen over zodat ze startklaar was en enthousiast met fokken kon beginnen. Lusanne is wel fanatiek begonnen: ze keek naar de rasstandaard en vergeleek dat met haar Ouessanten. Ze moesten aan de maat voldoen.

In de loop der tijd is ze dat verloren en nu vindt ze het belangrijker dat het een leuk

schaap is. Ook de administratie is niet aan haar beesteed en daar heeft ze een bloedhekel aan.

Altijd weer die rammen

Om de ram buiten het dekseizoen bij de kudde weg te houden en om de schapen te kunnen verweiden moest ze met elektrische netten gaan werken. Maar de ram zag de ooiën en zorgde dat hij er toch weer bij kon komen. Dat vond Lusanne niet echt handig en ze heeft die ram verkocht. Ze kocht daarna bij Koen Dieker een nieuwe ram, waar ze helemaal verliefd op werd. Maar och-arm...na drie weken zat het dier met zijn horens vast in het elektrische net. Het was toen heel koud en de ram lag, zwaar onderkoeld, meer dood dan levend in de wei. Gauw in de schuur onder een dekentje en de dierenarts erbij gehaald, maar het mocht niet baten. Zijn dood was voor haar een grote schok en het duurde een tijd eer ze de teleurstelling te boven was.

Daarna leaste ze voor een paar maanden een ram van de schaapskudde van Bemelen, wat het probleem van apart moeten zetten van de ram oploste.

De kudde

In de beginjaren van het fokken werden de lammetjes vaak met slecht weer geboren en moest ze hen naar binnen halen. Er werden hokjes gebouwd voor de drachtige ooiën

om te bevallen. Dat was een heel gedoe. Daarom vond Lusanne het gemakkelijker om ze later in het jaar geboren te laten worden - het liefst in juni want dan konden ze gewoon buiten blijven lopen.

Toen ze 12 schapen had vond ze het genoeg voor het stukje grond, zodat ze al 4 jaren geen lammetjes meer heeft. Af en toe gaat er een schaap dood en nu zijn er nog 8 Ouessanten. Het is grappig dat ze wel het nummer 280 van het laatst gestorven schaap kent en niet de naam. Na even in de papieren geneusd te hebben blijkt het Roelie 6 te zijn uit 1991. Toen ze 8 jaar was vielen haar tanden uit en op een gegeven moment zag je haar vermageren.

Lusanne vindt de Ouessanten leuke dieren en ze zijn heel gemakkelijk in het onderhoud. Ze eten het hele jaar wat er groeit in de wei. Ze voert ze nooit bij want dan beginnen ze al te zeuren als ze haar aan horen komen en de auto zien. Het hele koor zingt mee en dat vindt Lusanne heel vervelend. Alleen in de winter als er sneeuw ligt krijgen ze brokjes, hooi en pulp maar wel achterin de wei waar ze haar niet kunnen zien. In al die jaren is er nooit iets vervelends gebeurd op die ram na. Fokken doet ze nu dus niet meer maar als er weer een schaap doodgaat, koopt ze ergens enkele oilammetjes. Als haar eigen ooiën bevielen waren er altijd een paar ramlammeren bij, waar ze een beetje baalde aangezien ze niet

wist waar ze er mee heen moest.

Jaarlijkse onderhoudsbeurt

Eens per jaar komt de schaapscheerder, die naast het scheren ook de hoeven doet, ze ontwormt en de dieren inspuit tegen ziektes. Hij noemt de schaapjes cavia's - net als de buren. Ze vinden de Ouessanten veel te klein en ze leveren niets op. Ze zou Texelaars moeten hebben om nog wat geld te verdienen. Maar dat wil Lusanne niet omdat die schapen niet te tillen zijn. De Ouessanten moesten namelijk van de stal bij het huis naar de wei gebracht worden: aan een riem lopen wilden ze niet en ze loslopend naar de wei dirigeren stonden de dieren ook al niet toe.

Nu de schaapjes ouder worden gaat ze elke dag even kijken hoe het met ze gaat. Als er een zich wat afzondert, houdt ze haar in de gaten. De Ouessanten mogen bij haar blijven tot ze doodgaan en in de wei sterven,

want dat hoort ook bij dieren. Ze sterven meestal in afzondering; ze zoeken dan een huisje op waar ze normaal niet komen. Het gezin vindt het zielig maar zo is het leven.. Uiteraard belt ze de dierenarts als ze ziet dat het schaap lijdt.

Lusanne is in het gezin de dierenvriend. Haar man en kinderen vinden de schapen wel leuk maar willen er niet veel moeite voor doen. Een keer een weidemaal vervangen is mogelijk maar verder gaat de hulp niet.

De vereniging staat bij haar op een laag pitje maar het Bulletin wordt door haar intensief gelezen. Belangrijk in het Bulletin vindt ze de uitleg van ziektes die in het land uitbreken zodat ze weet waar ze op moet letten. Maar alle ziektes zijn bij haar overgewaaid, terwijl haar buren er wel last van hadden. De Ouessant is een sterk ras.

In het Bulletin kan ze ook lezen hoe andere fokkers met hun schapen omgaan. Op de foto's kan ze zien hoe de schaapjes er bij een ander bijlopen en uitzien, wat ze heel grappig vindt.

De website gebruikt ze om adressen naar boven te halen van mensen die schapen te koop aanbieden of om te kijken welke fokker er in de buurt woont.

Nadat ik de schapen uitgebreid bekeken heb en gezien heb hoe goed Lusanne er mee omgaat ben ik met een gerust hart naar huis gereden.

Paul Meijer

Verslag van de algemene ledenvergadering

12 mei 2012 te Oploo

Aanwezig: J.Brandts (Didam), I. en R.Brienen(Oploo), A.Dijkman (Soest), F.Deuten (Dalerpeel), P.Engels(Dalerpeel), W.Gooren(Oploo), J.Groenewold(Dalfsen), J.Kaper (X), P.Koch (Doesburg), A.Kuepers (Roggel), E.Meier (Nieuweroord), B.Pape (Markelo), D.Prenger (Wanssum), H.Rutjes (Ellecom), H.Slaghuis (Ressen), I en T van der Wind(Elst)

Aanwezig van het bestuur: B.Elzerman, A.ten Hoeve, R.Koch, J. de Kwant en A.Vrolijk

Afwezig met kennisgeving: G. Giesen, W. en W. Haverslag, J. de Hartog, P. de Kwant, J. Kruijer, P. Meijer en H. Rutgers

1.Opening:

De voorzitter heet iedereen welkom in het gezellige koffiehuis “Ons Moe”, in het hart van het Brabantse dorp Oploo (de thuisbasis van onze leden: René en Ineke Brienen en Willy Gooren). Bedankt voor jullie spontane initiatief.

2.Ingekomen stukken:

Bureau Haverslag verklaart schriftelijk dat de administratie van de F.O.S. over 2011 een betrouwbare indruk maakt en resulteert in de juiste cijfers. Met dank aan de penningmeester / tijdelijk voorzitter F.O.S. Bert Elzerman.

3.Verslag van de algemene ledenvergadering d.d. 27 mei 2011 te Olst.

Het verslag is gepubliceerd in het “Bulletin” (september 2011). Geen op- of aanmerkingen, waarmee het verslag wordt goedgekeurd.

4.Verslag van de extra algemene ledenvergadering d.d. 19 januari 2012 te Vaassen.

Het verslag is gepubliceerd in het “Bulletin” (maart 2012). Geen op- of aanmerkingen, waarmee het verslag wordt goedgekeurd.

4.1. Jaarverslag van de Fokkersvereniging Ouessantschappen (Bulletin d’Ouessant maart 2012).Geen op- en aanmerkingen, waarmee het jaarverslag wordt goedgekeurd.

Kleine toelichting:

- Zover bekend heeft het Schmallenbergvirus niet toegeslagen onder de Ouessant-fokkers. Men gaat er vooralsnog vanuit dat het Schmallenbergvirus wordt overgedragen door knutten. Deze knutten zijn actief vanaf het voorjaar tot diep in het najaar (afhankelijk van de weersomstandigheden). We worden bevestigd dat het virus uitgewoed is, wanneer onze rammen (relatief laat in het jaar) bij de oaien komen.
- Q-koorts: landelijk beleid blijft gehandhaafd. Zolang de nationale keuringen in Didam en Angeren geen publieksfunctie hebben, hoeven de schapen niet gevaccineerd te worden.

Nodigen wij echter bewust mensen van buiten de vereniging uit (bijvoorbeeld Angeren 2012 i.v.m. het 25 jarig jubileum) dan moeten de dieren gevaccineerd zijn. Hierover hebben we overleg met de direct betrokkenen.

5. Winst- en -Verliesrekening F.O.S. 2011 en de begroting 2012

De Winst- en Verliesrekening F.O.S. 2011 wordt tijdens de vergadering onder alle aanwezigen verspreid, terwijl de Begroting 2012 gepubliceerd is in het "Bulletin" (maart 2012). De voorzitter licht de uitgaven en ontvangsten beknopt toe.

De belangrijkste inkomstenbron, de contributie, staat de laatste jaren onder druk door een dalend aantal leden (31-12-2005: 566 leden, 31-12-2012: 398 leden) en een dalend aantal advertenties. De belangrijkste uitgave vormt ons zeer gewaardeerde kwartaaltijdschrift: Bulletin d'Ouessant.

De belangrijkste besparing vormt het digitaliseren van het Kuddeboek en het plaatsen van dit Kuddeboek op onze website www.ouessant.nl. Uiteraard kunnen leden, tegen betaling, bij bureau Haverslag een papieren versie bestellen.

Ita van der Wind wijst het bestuur op de mogelijkheid om als vereniging gebruik te kunnen maken van sterk gereduceerde tarieven van advocaten (pro deo?), waarover zij ons verdere informatie zal verstrekken.

Geen verdere op- of aanmerkingen door de aanwezigen.

6. Medelingen van het bestuur:

- Het voorstel van het bestuur om twee nieuwe keurmeesters: Bertus Pape en Willy Gooren te benoemen, wordt unaniem door de algemene ledenvergadering (artikel 1e Huishoudelijk Reglement) gesteund. Wij zijn blij met de jongste uitbreiding van de Fok Advies Commissie en danken de bestaande keurmeesters voor de twejarige begeleiding van de twee aspirant-keurmeesters.
- De organisatie van de komende nationale keuring in Didam 2012 heeft op voorspraak van de keurmeesters en het bestuur een aantal verbeteringen gebracht. Het moet een gezellige ontmoetingsdag zijn, waarop zoveel mogelijk leden hun dieren laten bespreken tijdens het ochtend gedeelte. In het middagedeelte worden de bedrijfsgroepen gepresenteerd en een actueel thema behandeld. (suggesties: het bekappen / het scheren / de selectie van fokdieren) Om dit te realiseren zijn een aantal beslissingen genomen. De voorzitter noemt een aantal veranderingen. Onder de "Agenda" in dit "Bulletin" worden de afspraken toegelicht.

7. Mededelingen van de FAC:

- De Fok Advies Commissie heeft haar jaarlijkse oefendag op 24 maart 2012 bij Jan en Peter de Kwant in Ankeveen gehouden. Door het houden van gezamenlijke oefendagen blijft de kwaliteit gewaarborgd.
Na het oefengedeelte hebben de keurmeesters samen met het voltallige bestuur vergaderd. De Fokadviescommissie draagt de beide aspirant-keurmeesters, Bertus Pape en Willy Gooren bij het bestuur als keurmeesters voor.

8. Mededelingen PR, website en Bulletin d'Ouessant

- de nieuwe promotiefolder is gerestyled. Reinie Koch deelt het nieuwe materiaal aan de aanwezigen uit. Begrijpelijk dat de oude (1995) qua vormgeving en inhoud achterhaald was.
- de uitverkochte kaarten van de Ouessanten zijn in herdruk genomen (met als herkenning een vignet 25 jaar F.O.S.). Alle aanwezigen krijgen een herdruk uitgereikt.

- de website wordt door veel niet-leden bezocht. Een belangrijk opstappunt voor verdere contacten met de F.O.S.
- de website verdient regelmatig actualisering. Hans Rutjes helpt hiermee op onderdelen.

9. Europese stamboekerkenning 15 maart 2012

Namens het bestuur geeft Albert Vrolijk een aantal achtergronden van een traject van 11 maanden, met als resultaat drie Europese erkenningen voor de F.O.S:

De stamboekerkenning: het bijhouden van een stamboek voor Ouessanten

Het prestatieonderzoek: het erkennen van het bijhouden voor de reglementering van nationale en thuiskeuringen van Ouessanten

De fokwaardeschatting: de inschatting van de genetische aanleg van een schaap, bijvoorbeeld een doorlopende selectie op de hoogtemaat en het gewicht van de Ouessanten

Voor een toelichting verwijzen wij graag naar een artikel "Europese stamboek-erkenning FOS, 15 maart 2012" elders in dit Bulletin.

10. Jubileumdag 25 jaar F.O.S. zaterdag 15 september 2012 te Angeren

Een kleine werkgroep (Henk Slaghuis, Jan Postma en Albert Vrolijk) bereidt het voorlopige programma voor:

- 09.00 uur-10.00 uur: aanvoer, het meten en wegen, van de schapen
- 10.30 uur-12.30 uur: het keuren en bespreken van de aangevoerde schapen
- 12.30 uur-13.30 uur: lunch + ontmoeting
- 13.30 uur-14.00 uur: korte woordjes + presentatie " 25 jaar Ouessanten in Ned."
- 14.00 uur-15.00 uur: toelichting, Han Hopman, bij ooien/rammen en fokgroepen
- 15.00 uur-15.10 uur: aanbieden: "Historisch overzicht 25 jaar Ouessanten in Nederland" door Henk Slaghuis
- 15.10 uur: Hapje en drankje voor genodigden en aanwezige leden

11. Rondvraag:

Paul Koch legt (n.a.v. "Testkosten TSE-genotypering" onder "Laatste schapenberichten" in het Bulletin van maart 2012) uit dat scrapie een dodelijke ziekte bij schapen en geiten is. De ziekte is verwant aan BSE bij koeien en Creutzfeldt-Jakob bij mensen. Alle drie aandoeningen zijn vergelijkbare hersenziekten. Er is geen behandeling mogelijk.

De reductie van scrapie is met name versneld geraakt door het niet meer voeren van krachtvoer waarin onvoldoende gesteriliseerd diersoep was verwerkt, dat afkomstig was van met prioziekten besmette kadavers van schapen of koeien.

Het blijft een zware aanslag dat, onnodig, zeer veel erfelijk materiaal vernietigd is (niet - ARR/ARR rammen)

Reinie Koch (redactie "Bulletin d'Ouessant"), wijst op het letterlijk citeren uit de genoemde bronnen ("Het Schaap", "Boerenvee", "Levende Have" e.d.) in de rubriek "Laatste schapenberichten" in ons Bulletin. Het is geen standpunt van de redactie.

Willy Gooren: Wat zijn de voordelen van onze Europese stamboekerkenning?

Het bestuur heeft gekozen om te streven naar de nieuwe Europese stamboek-erkenning.

Hoewel de eisen voor een hobbyvereniging zeer hoog lagen, meenden wij dat wij hier aan konden voldoen.

Een gezonde vereniging, die haar zaken goed voor elkaar heeft en kritisch wil kijken naar haar beleid gedurende de afgelopen 25 jaar. Mogelijk leiden de zware eisen tot een versterking van de vereniging, in een periode die zorgelijk is wat betreft het aantal leden. Concreet nieuwe impulsen om onze hobby te versterken.

Albert verwijst graag naar zijn artikel "Europese stamboekerkenning FOS, 15 maart 2012. Het resultaat van 25 jaar zorgvuldig beleid " (elders in dit "Bulletin").

12. Sluiting:

De voorzitter sluit om 12.00 uur de vergadering en nodigt iedereen uit voor de lunch.

Albert Vrolijk, secretaris.
Hattem, mei 2012.

Het middagprogramma start om 13.00 uur met een stevige wandeling door het landelijke gebied rondom Oploo.

Eerst gaan we, aangezien het landelijke molendag is, een kijkje nemen bij de prachtige windmolen. Natuurlijk moet hij van binnen en buiten bekeken worden en beklommen. Vanuit het molenaarsluik is er een prachtig zicht op de watermolen, die helaas dicht is.

We vervolgen onze weg tussen het manshoge fluitkruid door naar het boerenerf van René en Ineke Brienen. Onder de bloeiende kastanjabomen huizen de dames met de lammeren.

In een afgezonderd stukje staan de rammen en René wil graag van de keurmeesters weten “Hoe selecteer je kwalitatief sterke fokrammen bij de Ouessanten?”

1. De afstamming

Eerst moeten de papieren op tafel komen om te weten wie de (voor)ouders van het dier zijn. Zitten in de lijn S-dieren of voorlopig S-dieren dan heeft de betreffende ram al een voor-sprong op de anderen. Maar eigenlijk zou je de ram en in ieder geval de ooi moeten zien, waar de ram uit voort gekomen is.

2. Hoogtemaat is heel belangrijk. Sommige dieren groeien in het eerste jaar heel snel en daarna maar weinig meer (vooral witte dieren), anderen blijven langer klein, maar groeien gestaag door. Meten van de dieren, ook als ze nog jong zijn, kan veel informatie geven over de te verwachten grootte.

3. Gewicht: voldoende gewicht is een teken van gezondheid.

4. Het totaal beeld: de verhoudingen, de stand van de achterbenen (stevige koten, niet doorzakken, niet koehakkig) en stand van de voorbenen (ietsje O-vormig geeft ook ruimte in de borstkas). De overgang van de kop naar de schoft.

En de hoornvorming en hoornstand, wat belangrijk is voor de uitstraling van de kop. Een ram moet een mannelijke kop hebben.

Tja, en de ram die als beste uit de bus kwam was de ram met een zwelling bij het oog. Daar moest door alle geleerden toch even goed naar gekeken worden en misschien moest er wel in gesneden worden.

De mogelijkheid van een dermoidcyste werd overwogen en dat werd in de daaropvolgende week met de dierenarts besproken. Die onderschreef de diagnose, maar het zou ook een kneuzing of een steek van een insect kunnen zijn. Een ontsteking lag niet voor de hand omdat het

niet pijnlijk leek te zijn wanneer er op de bult gedrukt werd.

Advies: houd in de gaten of de zwelling groeit, of de ogen en de neus gaan tranen, of er pus vrijkomt en of het oogwit van de ogen rood wordt. Van dit alles blijkt tot op heden niets en dus wacht men rustig even af.

En dan zet de stoet zich al keuvelend weer in beweging richting Oploo, waar aan de andere kant van het dorp Willy Gooren woont. In een weijtje achter de bebouwing bewonderen we zijn witte kudde.

En het enige zwarte schaap in de kudde.

Met veel dank aan het initiatief en de gastvrijheid van René en Ineke Brienen en Willy Gooren uit Oploo. Welke leden nemen het stokje voor 2013 over? (algemene ledenvergadering in de eigen regio)

Nieuwe Leden

FOKL. INT.	NAAM	STRAAT	PC	PLAATS	TELEFOON
VDG M.	Verberkt-Donkers,	Nijmeegseweg 62,	6591CH	Gennep	048 512779
SLM J.L.H.	Schep,	van Beekstraat 125,	1121NJ	Landsmeer	06 53610840
MSH J.T.W.	van der Mey,	W. Wamaarlaan 77,	2172JA	Sassenheim	0252 216627
DOY A.	Deelen,	IJsseldijk Noord 217,	2935BN	Oudekerk a/d IJssel	06 57570757
VEL P.E.	Visser,	Pilotenweg 20-d	8303EK	Emmeloord	0527 616601
MAT C.M.M.	Meijer,	Kleine Meitrak 10a,	5721SC	Asten	06 51122523
GVE J.	Gritter,	Vonderweg 4,	7924PK	Veeningen	0528 391457
SOT F.W.G.	Systemans,	Weth.A.G.Dekkerlaan 38	8121GA	Olst	0570 546002
DRM R.	van Dijk,	Achternveldweg 13	7165BD	Rietmolen	0545 286793

Vertrokken Leden

Fokl.	Naam	PC	Plaats
WLU	E.G. Wolterbeek,	8105SW	Luttenberg
VVZ	A.H.M.P. Verhagen,	5465PP	Veghel-Zijtaart
BHM	J. Bosma	9086CJ	Hempens
NNY	B. van den Nieuwendijk,	8475EC	Nijeholtpade
SNA	H.J. Schut,	7938PN	Nieuw Balinge

Agenda

3 juni: 3e Nationale Dag van het Levend Erfgoed in het park en bij de stadsboerderij Presikhaaf in Arnhem (Ruitenberglaan 4). In totaal worden 400 dieren van 50 verschillende rassen tentoongesteld; dieren met een rijke Nederlandse cultuurhistorie, die vroeger werden gebruikt in de landbouw.

22, 23 en 24 juni: de Farm en Country Fair te Aalten.

”Op de Farm & Country Fair voelt iedereen zich thuis. Denk aan een sfeervolle luxe lifestyle beurs, een tuinbeurs, een culinair festival, handwerkbeurs, oldtimershow, dierenpark, een paardenevenement, folk festival, gekke tentoonstellingen, rundveeshow, een doorlopend show-programma en een folly park. Dit alles aangekleed met prachtig bloemwerk: dat is de Farm & Country Fair!”

België:

Nationaal Belgische Beoordelingsdag in Domein Puyenbroeck in Wachtebeeke (tussen Gent en Terneuzen) op de laatste zaterdag in augustus.

Frankrijk:

24e Concours National de GEMO eind augustus / begin september in het district l’Eure.

1 september 2012: Nationale bespreekdag Ouessant Schapen in Didam.

Adres: Manege 't Hooge End, Hengelderweg 4, 8942 NC Didam, tel 0316-228252.

Op de A12 afslag 29 nemen, richting Didam. Na ongeveer 2 kilometer is een rotonde, hierop de eerste afslag nemen en na enkele meters is aan de rechterkant de inrit van de manege.

Het aanmeldingsformulier staat op de website. Graag voor elk dier een apart formulier invullen en **van alle dieren de maten en gewichten vermelden.**

De catalogus zal kort voor de bespreekdag in z'n geheel op de website staan.

De aanvoer van de dieren is tussen 8.30 en 9.30 uur; om 8.30 uur wordt begonnen met het wegen en meten van de S-dieren, de andere dieren komen tussen 8.45 en 10.00 uur aan bod. Om 10.00 begint de bespreking die tot uiterlijk 16.00 uur zal duren.

De individuele dieren worden tot de lunch om 13.00 uur besproken. Om 14.00 uur gaan we verder met de bedrijfsgroepen en komt een bepaald thema aan bod, afhankelijk van de aangevoerde dieren, bv. de mooiste dieren, oudere dieren, bepaalde gebreken.

15 september 2012: zwoegervrije bespreekdag Ouessant Schapen in Angeren

Adres: fam. G.Giesen, Lodderhoeksestraat 26, 6687 LS te Angeren.

Angeren ligt vlak bij Arnhem: de A15 volgen en aan het eind van de weg Bommel volgen en vervolgens Huissen. Door Angeren rijden en na een paar kilometer ligt aan de rechterkant “De Meerhoeve” van familie Giesen.

Het aanmeldingsformulier staat op de website. Voor elk dier een apart formulier invullen en van alle dieren de maten en gewichten vermelden. De catalogus zal kort voor de bespreekdag op de site staan.

De aanvoer van de dieren is tussen 9.00 en 10.00 uur. De dieren worden meteen bij aankomst gewogen en gemeten, waarna het bespreken van de dieren zal beginnen tot ongeveer 12.30 uur.

25 jaar Fokkersvereniging Ouessant Schapen. De FOS bestaat dit jaar 25 jaar en dit feit gaan we, aansluitend aan de keuring feestelijk herdenken met onze leden, genodigden, het voltallige

bestuur en fokadviescommissie.

Een deel van de middag zal worden ingevuld met een geïllustreerde presentatie over de Ouessantenfokkerij gedurende de afgelopen 25 jaar door Henk Slaghuis en enkele co-auteurs en een demonstratie. Het geheel zal omgeven worden door een lunch, een hapje en een drankje. We willen oude bekenden graag weer terugzien en de nieuwkomers verwelkomen in ons midden tijdens een informeel samenzijn.

Wel willen we U verzoeken zich even aan te melden bij de redactie of bij bestuursleden, zodat we genoeg stoelen / stobalen klaar kunnen zetten en de catering er op aan kunnen passen (graag voor 15 augustus). Mocht U zich op het allerlaatste moment toch nog bedenken, dan bent U uiteraard ook van harte welkom, maar het gaat erom dat we een indicatie hebben op hoeveel mensen we kunnen rekenen.

Duitsland:

De IGOU houdt een beoordelingsdag op de eerste zondag in oktober.

De rammen van Willy Gooren

Van de Bestuurstafel

25 jaar F.O.S.

Het zal U niet ontgaan zijn: de F.O.S. bestaat 25 jaar.

Het ene lid hoort er al heel lang bij, de ander nog maar sinds kort, maar iedereen wordt uitgenodigd om op 15 september dit met ons in Angeren te komen vieren. 's Morgens houden we onze gebruikelijke zwoegervrije bespreekdag en op zich is dat al een belevenis gezien de prachtige plek, het kleinschalige van de bespreking en het niveau van de dieren.

Tussen 12.30 en 13.30 uur is er een gezamenlijke lunch.

Om half twee begint een wat meer officieel gedeelte met een presentatie over 25 jaar Ouessanten fokken in Nederland. Ook wordt een aantal dieren uitgebreid besproken door één van de grondleggers en één van de eerste keurmeesters: Han Hopman.

Na 15.15 uur (kan ook iets later worden als er zich meer sprekers aandienen of als er veel vragen gesteld worden) is het een gezellig samenzijn met hapjes en drankjes.

We moeten de ruimte inrichten en de cateraar moet weten hoeveel boterhammen hij moet smeren, dus willen we vragen, als U nu al weet dat U wilt komen, zich even aan te melden bij de redactie of het bestuur.

Bedenkt U op het laatste moment dat het toch wel leuk zou zijn om even te komen kijken: kom dan gerust – iedereen is welkom.

Oornummers = Elektronische identificatie & Registratie

Dit onderwerp komt zeer regelmatig terug, vooral nu de lammertijd aangebroken is en de vragen over het oornummeren weer opkomen.

Alle schapen van na 1 januari 2010 moeten voorzien worden van twee identificatiemiddelen: een oornummer en een elektronisch identificatiemiddel. Er zijn inmiddels meerdere combinaties op de markt en in principe maakt het niet uit welke soort U gebruikt als er maar een oornummer en een elektronische identificatie ingebracht wordt. De F.O.S. heeft gekozen voor het aluminium PAT oornummer en de mini-maagbolus.

- *Oornummer:*

Vanuit het verleden hebben we prima ervaringen met de aluminium oornummertjes, alhoewel deze nieuwe een fractie groter zijn. Ze zijn stevig en goed in te brengen en vallen niet al te zeer op. Ook is er relatief weinig verlies en veroorzaakt het oornummer zelden het uitscheuren van het oor (wel even na het inbrengen van het oornummertje de scherpe puntjes aan de achterzijde goed platdrukken met een tangetje!). De kleur van het oornummer (grijs / aluminium) verwijst naar het hebben van een maagbolus. Het eerste identificatiemiddel, wat dus overwegend het oornummer zal zijn, moet in principe ingebracht worden binnen een maand na de geboorte. Als ik dan kijk naar de grootte van het oortje en er het nummertje naast leg ben ik geneigd nog maar even te wachten. Zorg dan wel dat de dieren anderszins, b.v. door een halsnummertje, goed te identificeren zijn. Het nummertje wordt met een tang in het linkeroor ingebracht, net over de oornerv heen en dicht tegen de kop. Goed dichtknippen en de puntjes nog even plat drukken.

- *Maagbolus:*

Het zijn mini-maagbolussen, maar het is wel even schrikken als je het lammetje naast de bolus houdt. Ze moeten ingebracht worden als het dier een gewicht bereikt heeft van vier kilo of bij een leeftijd van maximaal 6 maanden. Op de bolus moet hetzelfde nummer staan als op het oornummer. Het gaat eigenlijk verrassend gemakkelijk: de bolussen even in de sla- of olijfolie dopen, wat ze gladder en smakelijker maakt. De helper houdt het dier op schoot en duwt de kaken vanéén, de ander brengt met de hand de punt van de bolus diep in de keelholte en drukt met de wijsvinger de bolus nog even na. Hand eruit en de bek nog even dicht houden tot er een slikbeweging gemaakt is. Een handige en ervaren schapenhouder kan het wellicht in z'n eentje, maar persoonlijk vindt ik het met z'n tweeën doen prettiger.

- *De nummering:*

Er staan heel veel nummers op de bolus en op het bijbehorende oornummer: eerst NL, nog meer cij-

fers en dan het werknummer. Hiervan zijn de laatste drie cijfers het meest relevant aangezien die het bewuste schaap betreffen. Aan deze laatste drie cijfers kunt U het schaap herkennen en als U meerdere nummers tegelijk besteld heeft zal dit een oplopende serie vormen, wat de herkenning vergemakkelijkt.

- **Tijdslimieten:**

Het oornummer moet dus binnen een maand na de geboorte aangebracht worden, maar als een lam in de eerste week met de moeder over de openbare weg wordt vervoerd hoeft het lam nog geen oormerk in.

Wordt het dier binnen een maand na de geboorte afgevoerd van het bedrijf, dan moeten beide identificatiemiddelen (dus oormerk en maagbolus) aangebracht zijn. Gezien de geringe grootte van onze lammeren en het formaat van de oornummers / bolussen zou ik in zo'n geval even overleggen met de nieuwe eigenaar.

Bij onduidelijkheden kunt U altijd met bestuursleden of Bureau Haverslag overleggen.

Scheren

De eerste schaapscheerderfeesten staan al weer aangekondigd.

Ook bij veel Ouessanten hangen flarden van de vacht los of hebben hele delen van de vacht al losgelaten. Wanneer moeten we gaan scheren??

Wol isoleert goed, dus schapen in de vacht hebben het in het voorjaar niet gauw te warm. Zorg wel dat ze de schaduw kunnen opzoeken en voldoende te drinken hebben.

Scheren gaat het gemakkelijkste als het warm is: het wolvet wordt dan warm en soepel en het mes gaat er veel vlotter doorheen. Scheren gaat nog gemakkelijker als de nieuwe vacht zich al vormt, waardoor je als het ware in de tussenaar tussen de oude en de nieuwe vacht kunt scheren.

De beste tijd daarvoor is juli.

Zonder wol kan de huid van de (vooral witte) schapen gemakkelijk verbranden. Zorg dat er schaduwplekken zijn of scheer bij bewolkte hemel.

Informatiefolders

Als bijlage treft U onze nieuwe informatiefolder aan. De folders, die we tot op heden hebben gebruikt, stamden nog uit de negentiger jaren, waren dus wat gedateerd en bovendien op. Met deze nieuwe folder kunnen we weer jaren vooruit.

Indien U wat folders wilt hebben voor evenementen of om aan belangstellenden uit te delen, kunt U ze aanvragen bij de redactie.

Ouessantenkaarten.

Eveneens bijgesloten treft U een Ouessantenprent aan. Deze kaarten zijn herdrukt en te verkrijgen op de vergader- en bespreekdagen en op aanvraag via de redactie à €1.- per stuk.

Europese stamboekerkenning FOS 15 maart 2012:

Het resultaat van 25 jaar zorgvuldig beleid

Sinds mei 2011 gelden er aangepaste regels voor de erkenning van stamboeken en andere fokkerij-organisaties. Alle stamboeken voor schapen, geiten, runderen, varkens en paarden moesten voor oktober 2011 een nieuwe erkenning aanvragen. Deze periode werd twee maal verlengd, eerst tot januari 2012, later tot maart 2012, omdat veel fokkerijorganisaties er niet in slaagden om tijdig de uitvoerige en complexe bewijslast aan te leveren.

Op 1 oktober 2011 verviel de huidige erkenning van alle erkende fokkerijorganisaties en stamboeken. Als de toen erkende organisaties erkend wilden blijven, moesten zij een nieuwe erkenning op basis van de nieuwe regelgeving van het Productschap Vee en Vlees aanvragen: zowel de commerciële als de hobby-houders. Deze nieuwe erkenning moest zo snel mogelijk worden aangevraagd. De Fokkersvereniging Ouessant Schapen kon aan de slag met tweeëntwintig criteria die moesten worden aangetoond en onderbouwd met aanwezige, verbeterde en / of nieuwe documenten.

Om het aanvragen van een erkenning zo eenvoudig mogelijk te maken, had het productschap een uitvoerig handboek opgesteld en veel gestelde vragen werden op hun website beantwoord. Zij dienden als hulpmiddel bij het invullen van de uitgebreide aanvraagformulieren en het indienen van een erkenningsaanvraag. Ook hield het productschap begin juni 2011 een informatieavond voor de betrokken fokkerijorganisaties in Nijkerk.

Het productschap van Vee en Vlees voert de fokkerijregelgeving uit in opdracht van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie. Deze regelgeving wordt grotendeels bepaald door Europese fokkerijregelgeving. De regels gelden voor de sectoren runderen en buffels, schapen en geiten, varkens en paarden. Ze hebben betrekking op het erkennen van organisaties voor het bijhouden van één of meer stamboeken en het erkennen van organisaties die verantwoordelijk zijn voor de reglementering van prestatieonderzoek (nationale en thuiskeuringen) en fokwaarde-schatting (de inschatting van de genetische aanleg van een dier, bijvoorbeeld een doorlopende selectie op de hoogtemaat van de Ouessanten).

Als bestuur van de FOS zagen wij een nieuwe Europese erkenning van ons stamboek als een reële uitdaging: we waren immers al 25 jaar gerechtigd een gedegen stamboek te voeren en wilden graag naar buiten treden als een fokvereniging die haar zaken gewoon goed voor elkaar heeft. Maar we beseften dat de lat voor een vereniging van hobbyschappen door de nieuwe Europese regelgeving zeer hoog werd gelegd. Er waren momenten, waarop andere schapenverenigingen definitief afhaakten* en wij ons afvroegen of de beslissers in Zoetermeer enig beeld hadden van verenigingen met enkele honderden enthousiaste leden die een paar schapen met plezier en liefde verzorgen.

Wat leverde de aanvraag onze vereniging op:

- een actualisering van het huishoudelijk reglement,
- een aanscherping van het fokreglement,
- een superpositieve check van 25 jaar stamboekadministratie via Bureau Haverslag,
- een uitgesproken waardering voor onze afstammingscertificaten,
- een verdere verfijning van onze website www.ouessant.nl,
- complimenten voor de inhoud van ons kwartaal-tijdschrift: Bulletin d 'Ouessant,
- een aanscherping van het geboortebericht en het aanvraagformulier voor identiteitskaarten,
- twee stamboeanalyse-rapporten van de Ouessanten in Nederland: 25.340 dieren opgenomen in het stamboek (Haverslag 1987 - 2011),

Kortom een positief kritische benadering van onze hobby.

Op grond van de bij de aanvraag en nadien ontvangen aanvullende gegevens werd op 15 maart 2012 aan onze vereniging erkenning voor het bijhouden van een stamboek, de uitvoering van prestatie-onderzoek en fokwaardeschatting voor het Ouessantschaap verleend. De Europese erkenning geldt voor vijf jaar, mits de FOS aan alle eisen blijft voldoen. Wij zijn tevreden over het behaalde resultaat. Het sluit prachtig aan bij ons 25 jarig jubileum. Toch relativeren wij, als hobbyfokkers, het complexe proces om aan de Europese regelgeving te voldoen:

*

Mei 2011 waren in Nederland 28 schapenfokkerijorganisaties erkend, 54 schapenrassen niet. Maart 2012 waren in Nederland 17 schapenfokkerijorganisaties erkend, 65 schapenrassen niet.

Laatste Schapenberichten

Schmallenbergepidemie loopt op zijn eind

Eind april zal naar verwachting de Schmallenbergepidemie uitdoven. De schade die het virus heeft veroorzaakt is omvangrijk. Duizenden kalveren en lammeren zijn misvormd ter wereld gekomen.

Toch is er ook goed nieuws: uit onderzoek van het Centraal Veterinair Instituut (CVI) blijkt dat 70% van de onderzochte monsters van Nederlandse koeien antistoffen heeft ontwikkeld tegen het Schmallenbergvirus. Dit betekent enerzijds dat het virus zich in 2012 op grote schaal over het land heeft verspreid, maar anderzijds dat het aantal misvormde lammeren en kalveren eigenlijk nog meevalt. Met de overgrote meerderheid van de Nederlandse lammeren en kalveren die dit jaar zijn geboren, was immers niets aan de hand. Dat zal voor een deel met de antistoffen te maken kunnen hebben en voor een deel, althans wat de schapen betreft, met de dekdatum.

Mogelijk is een groot aantal dieren voor het komende knuttenseizoen voldoende beschermd. Over de duur en de mate van de immuniteit durven de Schmallenbergonderzoekers echter nog geen uitspraken te doen. Binnenkort komt er een test beschikbaar waarmee op grote schaal antistoffen kunnen worden aangetoond. Met behulp van een dergelijke test kunnen houders van koeien, schapen en geiten bepalen of ze hun dieren gedurende het knuttenseizoen met een gerust hart kunnen laten dekken. (Levende Have, april 2012)

Onderzoek naar risico's van hobbyvee

Het Productschap Vee en Vlees (PVV) doet onderzoek naar ziekterisico's van hobbymatig gehouden herkauwers voor de beroepsmatige veehouderij. Officiële resultaten worden in het najaar bekend gemaakt. Doel van het onderzoek is het in beeld brengen van de risico's op het terrein van insleep en verspreiding van

besmettelijke dierziekten van kleinschalige veehouderij, en andersom.

De berekeningen voor runderen zijn afgerond. Hierbij zijn Salmonella Dublin en MKZ gekozen als ziekten voor de modelberekeningen. Voor schapen en geiten zal het onderzoek pas in september afgerond zijn omdat het verkrijgen van voldoende betrouwbare bestanden uit de I&R-database meer voeten in aarde had dan verwacht. (Boerenvee 2012 april-mei)

Wol als mest

In Duitsland is een eerste proef met schapenwol als mest goed verlopen. De wol wordt gedroogd en daarna tot pellets geperst. De pellets worden in de grond verwerkt en geven daar stikstof, kalium en zwavel af. Bovendien houden ze vocht vast en zorgen ze voor een betere bodemstructuur. (Het Schaap, februari 2012)

Huiden voor perkament

In Noord Brabant is een opmerkelijk project gestart: "Van zeldzaam schaap naar waardevol perkament". Het is een initiatief van de stichting Kartuiserklooster in Liempde. Doel is de productie en het gebruik van het eeuwenoude perkament te stimuleren.

De initiatiefnemers willen schapenhuiden gebruiken om perkament te maken. Daarvoor is een overeenkomst getekend met de Stichting Schaapskudde Eerde.

Binnenkort zijn er workshops perkament maken in de Schaapskooi Schijndel en is er op 3 maart een presentatie van perkament in kleding door studenten. Meer informatie op www.kartuiserklooster.nl. (Het Schaap, februari 2012)

Oudste schaap

Nieuw-Zeelandse media melden dat in hun land het oudste schaap ter wereld is overleden. De bijna 26-jarige Twiggy viel van een klif. Of die leeftijd klopt is onduidelijk. Volgens de eigenaar werd de ooi zo oud omdat ze al haar

tanden nog had, wat sterk is voor zo'n oud dier. De ooi was altijd broodmager. (Het Schaap, maart 2012)

Schotse sneeuw kost veel levens

De onverwachte sneeuwval eind maart in Schotland heeft veel lammeren het leven gekost. Er zijn nog geen exacte cijfers, maar een aantal bedrijven is zwaar getroffen. De Schotse afdeling van de Britse boerenorganisatie NFU krijgt meldingen van honderden dode lammeren. Ook volwassen schapen zijn door de sneeuw omgekomen. Schapenhouders, die probeerden hun dieren uit de sneeuw te graven, kwamen vaak te laat.

De sneeuwbuien gingen gepaard met wervelwind en harde storm. Er viel een decimeter dik pak sneeuw. (Het Schaap, april 2012)

Knut verspreidt Schmallenbergvirus

Dat knutten een hoofdrol spelen bij het overbrengen van het Schmallenbergvirus van dier op dier staat inmiddels vast. Het Schmallenbergvirus is in drie knuttensoorten aangetoond. Belgische onderzoekers hebben daarmee het vermoeden bevestigd, dat de kleine mugjes betrokken zijn bij de overdracht van het virus. De onderzoekers troffen het Schmallenbergvirus aan in de speekselklieren van drie verschillende knuttensoorten.

In Nederland hebben ruim 1.200 boeren gemeld dat ze mogelijk dieren hebben waarbij een besmetting met het Schmallenbergvirus een rol heeft gespeeld. In ruim 800 gevallen gaat het om rundveehouders. Op ruim 200 boerderijen is het virus ook daadwerkelijk aangetoond. (Boerenvee 2012 april-mei)

Nieuw ontwormingsmiddel op komst

Na Novartis (Zolvix) heeft nu ook Pfizer een nieuw ontwormingsmiddel voor schapen ontwikkeld. Het heet Startect en komt waarschijnlijk pas in 2013 op de Nederlandse markt.

Met deze nieuwe ontwormingsmiddelen bieden de farmaceuten een alternatief voor bestaande middelen, waartegen resistentie is ontstaan. Startect bestaat voor 91% uit een

nieuwe actieve stof: derquantel. De resterende 9% is abamectine, behorend tot de groep avermectines. Het middel is al verkrijgbaar in Zuid Afrika en Nieuw Zeeland. Dit jaar volgen Engeland en Ierland. (Levende Have, februari 2012)

Groeiende rol schapen in natuurbeheer blijkt funest voor veel vlindersoorten

Schapen die worden ingezet om bijzondere natuurgebieden te begrazen, eten daarbij de rupsen en poppen van zeldzame vlindersoorten op. Het al jaren populaire natuurbeheer met schaapskuddes is daarom aan een herziening toe.

Dat stelt althans de stichting Bargerveen voor ecologisch onderzoek. Wetenschappers van Bargerveen onderzochten de begrazing op de unieke kalkgraslanden in Zuid-Limburg. Schapen grazen deze weilanden in het najaar af om voor het gebied typische planten- en insectensoorten te behouden, maar blijken daarbij meteen de overwinterende rupsen van de zeldzame veldparelmoervlinder op te eten, ontdekten de onderzoekers. De ontdekking verklaart volgens Bargerveen waarom veel meer bijzondere vlindersoorten uit Nederland verdwijnen dan biologen tot dusver konden verklaren.

Niet alleen op kalkgraslanden, maar ook op hei en in vochtige hooilanden zorgen steeds meer schapen voor natuurbeheer. Doordat er steeds meer stikstof in de lucht komt, groeien onkruiden als brandnetel daar extreem hard. Schapen vreten dergelijke ongewenste plantengroei weg, zodat er ruimte komt voor bijzondere soorten die in de gebieden thuishoren. De planten trekken weer zeldzame diersoorten aan. Nederland heeft voor veel van deze gebieden een Europese verplichting om de habitat en de soorten in stand te houden. Volgens Bargerveen is de enige oplossing kwetsbare natuurgebieden te splitsen en de schapen telkens op een ander deel van het land te laten grazen. Maar de onderzoekers zeggen zelf al dat dat een kostbare zaak wordt, terwijl er juist op natuurbeheer extra wordt bezuinigd. (De Gelderlander, april 2012)

Dierenarts moet dieren bezoeken voor recept

Het einde van de internetverkoop van ontwormingsmiddelen, waarbij een dierenarts zonder de dieren te hebben gezien een recept uitschrijft, is in zicht.

Uitspraken van het Veterinair Beroepscollege hebben de randvoorwaarden waaronder ontwormingsmiddelen verstrekt kunnen worden, nader aangegeven. Voor een verantwoorde beslissing over de inzet van ontwormingsmiddelen is het nodig dat de dierenarts de omstandigheden waaronder de dieren worden gehouden, van een bezoek ter plaatse kent, aldus het Veterinair Beroepscollege in uitspraken over het uitschrijven van recepten voor bijvoorbeeld ontwormingsmiddelen. (Levende Have, februari 2012)

Vier peildata voor DGF-heffing

Het productschap Vee en Vlees is van plan om niet één keer, maar vier keer per jaar te peilen hoeveel schapen elke schapenhouder in ons land heeft. Op basis van het gemiddelde wil het productschap de heffingen voor het Diergezondheidsfonds vaststellen. Die heffing is jaarlijks en werd de laatste jaren berekend op basis van het aantal dieren in november. Jan Klaver van het productschap: "Daar krijgen we kritiek op. Als de buurman net eind oktober een flinke partij schapen heeft verkocht betaalt hij veel minder. Dat geeft een onrechtvaardig gevoel. Vandaar dat we vier keer willen gaan peilen."

Het productschap gebruikt de gegevens van de I&R-databank voor de berekening. Klaver geeft toe dat de databank nog niet optimaal is, maar dat er niets beters voorhanden is. "Dat probleem speelt ook als we alleen in november peilen." De heffing voor het Diergezondheidsfonds wordt niet opgelegd aan schapenhouders met minder dan 26 dieren. (Het Schaaap, maart 2012)

Ram en hert verliefd

Een hoogst ongebruikelijk liefdeskoppeltje vertedert sinds december vorig jaar de bezoekers van een Chinees wildpark.

Een schapenram en een hinde zijn onafscheidelijk sinds zij elkaar bij toeval hebben ontmoet. Alle pogingen om de dieren uit elkaar te halen zijn mislukt. Reden voor de leiding van het park om de Chinese internetters de vraag te stellen: is het wel ethisch om zo'n vreemde relatie te laten voortbestaan? De meningen daarover zijn verdeeld, maar de ram is inmiddels volledig opgenomen in de hertenfamilie. Zie ook: www.youtube.com/watch?v=9C95RkFO3yM. (Levende Have, april 2012)

Mars naar Arnhem met drie kuddes schapen

Met een trektocht van Epe naar Arnhem protesteren de drie schaapherders van Gelderland tegen hun steeds nijpender wordende situatie. Door het opdrogen van inkomstenbronnen en de stoeve overgang van een nieuwe vergoedingsregeling van het ministerie naar de provincie dreigt hun faillissement, meldt het drietal dat de krachten heeft gebundeld onder de naam "Schapen op drift".

De drie vertrekken op 25 mei en komen met hun kudde van 450 Schoonderbekerschapen op 1 juni Arnhem binnen. Het eindpunt is een kinderboerderij in de wijk Presikhaaf.

De drie herders zijn de laatste trekkende schaapherders van Gelderland. Zij zijn zelfstandig ondernemers, die met zeldzame schapenrassen de natuur begrazen. (De Gelderlander, 19 mei 2012)

Contact Schmallenbergvirus beperken

Opstallen en uitstel van de dekdatum. Die twee maatregelen zouden komend knuttenseizoen een nieuwe aanval van het Schmallenbergvirus op ongeboren lammeren en kalveren kunnen voorkomen.

Veel is nog onduidelijk over het virus – waar komt het vandaan, hoe verspreidt het zich? – maar het heeft er alle schijn van dat de veroorzaker van ernstige misvormingen bij ongeboren dieren in het aanstaande knuttenseizoen opnieuw omvangrijke schade zal aanrichten. Wellicht hebben heel wat oaien, geiten en koeien na een besmetting vorig jaar immuniteit opgebouwd. Maar zekerheid valt

daarover pas te geven als het lammerseizoen van 2012 – 2013 achter de rug is.

Een vaccin wordt pas op z'n vroegst begin 2013 verwacht, dus die vorm van preventie is voorlopig niet aan de orde. Wel kunnen houders van schapen, geiten en koeien het contact met de knut voor zover mogelijk zien te vermijden. Mocht dat niet lukken, dan is uitstel van de dekdatum de enige optie. Anders is er opnieuw het risico van een samenloop van omstandigheden – activiteit van geïnfecteerde knutten in een periode dat het ongebooren lam of kalf hun centrale zenuwstelsel ontwikkelen – met alle desastreuze gevolgen van dien. Op het ministerie van EL&I worden vooralsnog geen verplichtende maatregelen overwogen. Op www.levendehave.nl staat een dossier over het Schmallenbergvirus. (Levende Have, februari 2012)

Meer diversiteit bij schapen dan bij koeien of honden

Schapenrassen vertonen een grotere genetische diversiteit dan koeien- of hondenrassen. Die variatie komt onder meer tot uitdrukking in een grotere verscheidenheid in de kleuren van de wol, de grootte van de schapen, hun groeisnelheid en voortplanting.

Tot deze conclusie komt een internationaal gezelschap van wetenschappers, onder wie de Nederlander Hans Leenstra. De grotere genetische variatie bij schapen is het gevolg van het domesticatieproces 11.000 jaar geleden en de selectie die sindsdien heeft plaatsgevonden. Daardoor is een breed spectrum aan rassen ontstaan: wol-, melk- en vleesras-

sen. In eerste instantie werden schapen vooral gehouden voor het vlees. Pas veel later – 4.000 tot 5.000 jaar geleden – werden de wol en de melk interessant.

De onderzoekers hebben 49.034 genvarianten bij 2819 schapen van 74 rassen bestudeerd. Gebleken is dat al heel vroeg in het domesticatieproces vooral geprobeerd is schapen zonder hoorns te fokken. Daardoor hebben schapen tegenwoordig ofwel een gen dat hoorns oplevert, ofwel een gen dat ze hoornloos maakt. (Levende Have, april 2012)

Geen aai over de kop

Bij schapen- en geitenlammeren is het verleidelijk om ze over hun schattige bolletjes te aaien. Doe het toch maar niet, want in hun lichaamstaal is dat uitdagend.

Schapen en geiten vechten hun menings- en rangordeverschillen uit via kopstoten en corrigeren hun kinderen ook via kop-kopcontact. De kleintjes zelf beginnen al snel ook te experimenteren, bijvoorbeeld door tegen je hand of been te stoten. Ga hier niet in mee en duw ze zeker niet terug tegen hun hoornknobbels, want zo'n spelletje gaat steeds meer lijken op echt stootgedrag. Vooral bij bokjes en rammetjes, die vaak extra aanhankelijk zijn, kan dit op latere leeftijd onhandelbare dieren geven. Kriebel de lammetjes liever over hun borstkasjes en tussen hun schouderbladen, dat vinden ze veel lekkerder. (Levende Have, april 2012)

Foto Ledenvergadering

“en het enige zwarte schaap in de kudde.”

